

โครงการวิจัยเรื่อง
การติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ

โดย
รัตนาพร สงวนประสาทพร

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2557

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเงินรายได้สำนักหอสมุดกลาง

ประจำปีงบประมาณ 2553

คำนำ

โครงการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือได้รับ
ทุนอุดหนุนวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

สำนักหอสมุดกลางได้ดำเนินการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนมาตั้งแต่ พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา
ซึ่งบุคลากรของสำนักหอสมุดกลางได้ดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนตามภูมิภาคต่าง ๆ
ของประเทศ งานวิจัยฉบับนี้ติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชน โครงการพัฒนา
ห้องสมุดให้แก่โรงเรียนในภาคเหนือ ทั้งนี้เพื่อนำผลข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแนวทางในการดำเนินงาน
บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมให้ยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง คณะทำงานเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
ได้แก่ คุณสุปิยา ศรีภักดิ์ คุณเปี่ยมสุข พุ่งกาวิ คุณนาฏยา โชติกะพุกคณะ คุณกัญญาดา งามกระโทก
และคุณสนธิชัย คำมณีจันทร์ รวมถึงผู้ให้ข้อมูลซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียน
บ้านสว่า โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข จังหวัดน่าน และโรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่
ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลซึ่งเป็นส่วนสำคัญทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

รัตนาพร สงวนประสาทร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย.....	2
ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	2
กรอบแนวความคิดโครงการวิจัย.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
การติดตามผลโครงการ.....	4
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	4
บริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักหอสมุดกลาง.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	23
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	23
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนและครู.....	27
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของนักเรียนและครู.....	28
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู.....	50
5. การอภิปรายผล.....	54
สรุปการวิจัย.....	55
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	68

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตาราง 1 จำนวนนักเรียน.....	27
ตาราง 2 ภาระงานสอนของครู	27
ตาราง 3 ภาระงานอื่นของครู.....	28
ตาราง 4 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนักเรียน.....	28
ตาราง 5 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน.....	29
ตาราง 6 การยืมหนังสือของนักเรียน.....	30
ตาราง 7 ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน.....	30
ตาราง 8 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของนักเรียนประถมศึกษา.....	31
โรงเรียนบ้านสว่า	
ตาราง 9 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของนักเรียนมัธยมศึกษา.....	33
ตาราง 10 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของครู.....	34
ตาราง 11 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนของครู.....	35
ตาราง 12 การยืมหนังสือของครู.....	35
ตาราง 13 ประเภทของหนังสือที่ครูอ่าน.....	36
ตาราง 14 การนำนักเรียนจัดกิจกรรมในห้องสมุดของครู.....	36
ตาราง 15 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของครู.....	38
ตาราง 16 นิสัยรักการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า.....	40
ตาราง 17 นิสัยรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษา.....	41
ตาราง 18 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของครู.....	44
ตาราง 19 ข้อเสนอแนะของนักเรียนและครู.....	46
ตาราง 20 การให้การสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดของครู.....	51

รัตนพร สงวนประสาทพร. (2557). โครงการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการดำเนินงานบริการ
วิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ โดยมี
จุดมุ่งหมาย เพื่อติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ ของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้วิธีการประเมินผลหลังสิ้นสุดโครงการในรูปแบบชิปปี้ (CIPP
model) ที่เป็นการประเมินผลผลิตของโครงการซึ่งห้องสมุดได้ดำเนินการในภาคเหนือ จำนวน 3
โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านสว่า โรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข จังหวัดน่าน และโรงเรียนบ้านโคก
วิทยา จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครู จำนวน 53 คน นักเรียน
จำนวน 623 คน ของทั้ง 3 โรงเรียน โดยการสุ่มอย่างเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด แบบ
สัมภาษณ์การให้การสนับสนุนของครู แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการใช้ห้องสมุดและความพึงพอใจต่อ
บริการห้องสมุดของนักเรียนและครู แบบสอบถามนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
พบว่าปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินงานห้องสมุดตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่
บุคลากร เมื่อสรุปข้อมูลพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการที่ยั่งยืนของสำนัก
หอสมุดกลางนั้นประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากร ดังนั้นแนวทางในการจัดดำเนินงาน
โครงการบริการวิชาการที่ยั่งยืนของสำนักหอสมุดกลางจึงประกอบด้วย (1) การศึกษาความต้องการของ
ชุมชน (2) ความพร้อมของชุมชน และ (3) การกำหนดรูปแบบการจัดบริการวิชาการแก่ชุมชน

**Ratanaporn Sanganprasatporn. (2014) A Follow-Up Study of Community Service
Project in North Region Launched by Staff at Central Library, SWU. Bangkok:
Central Library Srinakharinawit University**

Abstract

This study aimed to follow-up community service project launched by staff at Central Library, Srinakharinawit University through CIPP model. Here, we focused at projects around the north region of Thailand including 3 schools in Nan province and Uttaradit province. The subjects comprised 3 school administrators, 53 teachers and 623 students at Bansawa School, Wat donmongkol Santisuk School (Nan province) and Ban Khok Witthaya School (Uttaradit province) by stratified random sampling. The research instrument included semi-structured interview, questionnaire concerning student's reading habit, library usage and satisfaction, and teacher's library usage and satisfaction. The results indicated that factors affecting community service project launched by staff at Central Library included school administrator and staff, hence the guideline for performing community service project could be as (1) community need survey (2) community readiness, and (3) provision of community service model.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนต่าง ๆ ทั้งในภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง โดยดำเนินการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนให้ได้มาตรฐานในด้านต่าง ๆ อาทิ เช่น การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือ การสร้างฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด การจัดกายภาพห้องสมุด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนต่อไป

สำหรับห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วมี ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านสัว จังหวัดน่าน สำนักหอสมุดกลาง ได้ดำเนินการจัดหาหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และสื่อโสตทัศนวัสดุ การลงรายการฐานข้อมูลบรรณานุกรม จัดทำคู่มือสืบค้นข้อมูล ปรับปรุงด้านกายภาพห้องสมุด รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูและนักเรียนได้ใช้ห้องสมุดเพื่อการอ่าน
2. โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข จังหวัดน่าน สำนักหอสมุดกลาง ได้ดำเนินการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ปรับปรุงด้านกายภาพห้องสมุด รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูและนักเรียนได้ใช้ห้องสมุดเพื่อการอ่าน
3. โรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุดรธานี สำนักหอสมุดกลาง ได้ดำเนินการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี โดยการจัดหาหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และสื่อโสตทัศนวัสดุ การลงรายการฐานข้อมูลบรรณานุกรม จัดทำคู่มือสืบค้นข้อมูล ปรับปรุงด้านกายภาพห้องสมุด รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูนักเรียนใช้ห้องสมุด รักการอ่านและการศึกษาตลอดชีวิต

จากการดำเนินงานทั้ง 3 โรงเรียน จึงสรุปกิจกรรมของโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนที่จัดให้แก่ห้องสมุดโรงเรียนประกอบด้วย

1. การปรับปรุงทางกายภาพ ได้แก่ การทาสีห้องสมุด การแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน การจัดวางครุภัณฑ์ และการจัดชั้นหนังสือ
2. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ การจัดหา คัดเลือกหนังสือ และวัสดุห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนของโรงเรียน การวิเคราะห์หมวดหมู่ด้วยระบบทศนิยมของดิวอี้ และสร้างฐานข้อมูลห้องสมุด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป PLS3.04

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ การส่งเสริมการอ่านภาษาไทย การอ่านภาษาอังกฤษ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ จัดอบรมความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษะให้กับครูผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษะ การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ และการใช้ห้องสมุด

จากการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น สำนักหอสมุดกลางจึงมีความประสงค์ที่จะทราบผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม วิธีการหนึ่งคือการประเมินโครงการบริการวิชาการที่จัดให้แก่ชุมชน ทั้งนี้เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงานในทุกด้าน เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนที่ยั่งยืนแก่ห้องสมุดโรงเรียน และสามารถนำมาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนที่ยั่งยืนของสำนักหอสมุดกลางได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. กระบวนการโครงการวิจัย การประเมินผลการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ดำเนินงานตามปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนที่ยั่งยืนของสำนักหอสมุดกลาง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน

ในโรงเรียนภายใต้โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนเขตพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านสว่า จังหวัดน่าน โรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข จังหวัดน่าน โรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 3 แห่งที่ได้มาด้วยการสุ่มอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive random sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ครู จำนวน 53 คน นักเรียน จำนวน 623 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ (Project evaluation) หมายถึง กระบวนการการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาปัจจัยให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบแล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้นเสีย

2. การประเมินโครงการแบบชิปปี้ (CIPP model) หมายถึง การประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านบริบท (Context) ได้แก่ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ 1) ความพร้อมของผู้บริหารโรงเรียน 2) ความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน 3) การจัดสรรงบประมาณ

2.3 ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ 1) การจัดทางกายภาพห้องสมุด 2) การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ 3) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2.4 ด้านผลผลิต (Output) ได้แก่ 1) พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนักเรียน 2) พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของครู 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานห้องสมุด 4) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานห้องสมุด 5) นิสัยรักการอ่านของนักเรียน

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ ในรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ที่เป็นการประเมินผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินที่มุ่งตอบคำถามว่าโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ สำหรับการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ ใช้เทคนิคการประเมินด้วยการติดตามผล (Follow-up study) โดยผลการประเมินนี้จะให้ข้อมูลสำหรับการพิจารณาแนวทางในการจัดบริการวิชาการแก่ชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การติดตามผลโครงการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
3. บริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักหอสมุดกลาง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผลโครงการ

1. จุดมุ่งหมายของการติดตามผลโครงการ ประกอบด้วยข้อสำคัญ ดังนี้
 - 1.1 เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กิจกรรมและขั้นตอนต่าง ๆ
 - 1.2 เพื่อการใช้ทรัพยากรได้เต็มที่คุ้มค่า เกิดการประหยัดทรัพยากรต่าง ๆ ของโครงการ
 - 1.3 เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงเริ่มดำเนินโครงการ และระหว่างดำเนินโครงการ
 - 1.4 เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้า กิจกรรม และขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการ
 - 1.5 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์
2. ประโยชน์ของการติดตามโครงการ สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ระหว่างการดำเนินโครงการ โดยการปรับเปลี่ยนกิจกรรมขั้นตอน รองลงมา คือ ใช้สำหรับการวางแผนจัดโครงการในอนาคต ซึ่งประโยชน์ต่าง ๆ ของการติดตามโครงการ สามารถแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้ (พิสนุ ฟองศรี. 2553: 111-112)
 - 2.1 ทราบถึงสภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการ
 - 2.2 ทราบข้อดี ข้อบกพร่อง ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้การดำเนินโครงการมีปัญหา ทำให้สามารถแก้ไขได้ทุกจุดอย่างทันท่วงที หรือในโอกาสต่อไป

2.3 คุ่มค่า ประหยัดเวลา งบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการ

2.4 สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อนำเสนอการดำเนินโครงการในเชิงสถิติหรือวิทยาศาสตร์ ทำให้ได้รับการเชื่อถือและยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.5 กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนคิดค้นปรับปรุงโครงการอย่างสม่ำเสมอ

2.6 ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ของโครงการสามารถวินิจฉัยสั่งการได้อย่างรัดกุม มีเหตุผล

2.7 สร้างความสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงานของโครงการ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

2.8 เป็นขวัญและกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติ

2.9 เป็นสารสนเทศสำหรับการประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

ความหมายของการประเมินโครงการ มีนักวิชาการให้ความหมายเกี่ยวกับการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2555: 71) ให้ความหมาย การประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบหรือชี้บ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554: 2) การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการศึกษา แสวงหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไร และบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มีผลกระทบในแง่บวกต่างๆอย่างไรที่เกิดขึ้นจากโครงการบ้าง

เชาว์ อินโย (2553: 4) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่า โดยการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆจากชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบมาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ

อเนก พ. อนุกุลบุตร (2556: 18) หมายถึงการตัดสินใจคุณค่าโครงการโดยใช้ข้อมูลหรือเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นการค้นหาความจริงแบบวิทยาศาสตร์แล้วตัดสินใจเป็นคุณค่าตามเกณฑ์

พิสนุ ฟองศรี (2553: 68) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า เป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งระยะใดหรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการ ทดลองหรือนำร่องปรับเปลี่ยน ระวังปรับปรุง ขยายผล หรือยกเลิกโครงการนั่นเอง

จิระศักดิ์ สารรัตน์ (2551: 8-9) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินโครงการว่า การประเมินโครงการเป็นการประเมินที่ซับซ้อน จะต้องมีความละเอียด มีทัศนะกว้างว่าจะทำการประเมินจุดใด และในรูปแบบใด และการประเมินโครงการจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไร การหาข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็นในการประเมินโครงการ การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อกำหนดเกณฑ์ และกำหนดเครื่องมือในการประเมินต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ การวิเคราะห์ผลของการประเมินจะต้องทำอย่างระมัดระวัง และมีความเที่ยงตรง เพื่อพิจารณาปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงโครงการให้เหมาะสมต่อไป

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เกี่ยวกับโครงการอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจว่าจะปรับปรุงหรือควรดำเนินโครงการต่อไปเพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประเภทของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการบริการสังคม สามารถจำแนกประเภทได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินความต้องการที่จำเป็น ใช้วิธีการวัดและประเมินความต้องการของโครงการแทรกเข้าไปในเป้าหมายด้วย ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการพิจารณาอนุมัติเพื่อให้การสนับสนุนโครงการ โดยเฉพาะโครงการทางด้านการศึกษาต่าง ๆ โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมบริการวิชาการ โครงการพัฒนาจิตใจและอารมณ์นักเรียน และโครงการฝึกอบรมทางการศึกษา เป็นต้น โดยโครงการดังกล่าวต่างเป็นการประเมินในระดับที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับชาติ (Stufflebeam. 2007: 117-118)

ในการวัดและประเมินผลความต้องการที่จำเป็นนั้น ก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ ก็จะต้องมีการวางแผนโครงการไว้ล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้คำตอบต่าง ๆ ได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง นักประเมินให้ความสนใจเกี่ยวกับการวางแผนการประเมิน และเชื่อว่าการวางแผนโครงการจำเป็นต้องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมิน โดยให้การวางแผนเป็นขั้นตอนหนึ่งของ

การประเมินโครงการนั้น ๆ ก่อนนำโครงการนั้น ๆ ไปสู่ขั้นปฏิบัติ ทำให้นักวางแผนที่ดีต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็นอย่างถูกต้องโดยอาศัยเทคนิคซึ่งสามารถวัดและประเมินความต้องการที่เหมาะสมได้ในเชิงปริมาณ รวมทั้งอาจใช้เทคนิคอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการประเมินความต้องการ เช่น การใช้ข้อมูลจากระเบียนสะสมที่มีอยู่ หรือการสังเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ เป็นต้น

2. การประเมินกระบวนการ แนวคิดหลักของวิธีการนี้ คือ เมื่อโครงการได้รับการพัฒนาและเริ่มดำเนินการแล้ว ผู้ประเมินต้องย้อนกลับไปทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการอีกครั้งเพื่อตรวจสอบว่าภายในโครงการได้มีการปฏิบัติไปตามขั้นตอนตามที่ออกแบบไว้หรือไม่ สำหรับการประเมินแบบนี้ สามารถกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการตรวจสอบความพยายามของโครงการว่าได้ดำเนินการไปอย่างครบถ้วนและตรงตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอนหรือไม่

3. การประเมินผลผลิต โดยทั่วไปแล้วผู้ประเมินมักเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการจากการประเมินผลผลิตโดยตรงของโครงการนั้น ๆ ซึ่งความจริงแล้วเป็นการยากที่จะระบุ “เหตุ” ซึ่งหมายถึง “ปัจจัยนำเข้า” ในระหว่างการดำเนินโครงการกับ “ผล” ที่เกิดตามมาของโครงการ เช่น เมื่อมีการจัดโครงการพัฒนานิสัยรักการอ่านของเยาวชนในท้องถิ่น ก็จะมีคำถาม ดังนี้

3.1 ผู้เข้าร่วมโครงการมีนิสัยรักการอ่านมากกว่าผู้ไม่ได้เข้าร่วมโครงการหรือไม่

3.2 มีหลักฐานหรือไม่ที่แสดงว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการประเมินผลผลิตของโครงการเป็นเรื่องที่ยากและซับซ้อน แต่ก็มี ความสำคัญ เนื่องจากโครงการทั้งหลายย่อมคาดหวังที่จะทราบสภาพที่แท้จริงว่ามีผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด มีผลข้างเคียงประการใดบ้างและจะส่งผลกระทบต่ออะไรบ้าง อันจะนำไปสู่การตัดสินใจคุณค่าของโครงการที่เกิดขึ้นจากการให้บริการ ด้วยเหตุนี้ผู้ประเมินจำเป็นต้องพยายามประเมินให้ได้ตามนี้

1) โครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด รวมทั้งมีผลข้างเคียงอะไรบ้าง ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงผลกระทบของโครงการดังกล่าว

2) มีหลักฐานด้านข้อมูล สารสนเทศ และบริบทที่สนับสนุนผลการประเมิน ซึ่งสามารถนำมาอธิบายหรืออภิปราย

3) มีวิธีการและตัวบ่งชี้ของการประเมินที่สามารถชี้แจงหรือยืนยันความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันได้หรือไม่ และเพราะเหตุใด

4. การประเมินประสิทธิภาพ ผู้บริหารโครงการตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินประสิทธิภาพโครงการด้วย โดยถือว่าเป็นวิธีการประเมินที่จำเป็นสำหรับโครงการบริการทั่วไป เนื่องจากมันช่วยส่งเสริมให้โครงการเหล่านั้นสามารถดำเนินการอย่างสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของ

สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือโครงการที่เป็นตัวกำหนดเกณฑ์สำคัญสำหรับประกันโครงการขนาดใหญ่ระดับชาติ

รูปแบบของการประเมินโครงการ

รูปแบบการประเมิน เป็นกรอบหรือแนวความคิดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นกระบวนการหรือรายการประเมินซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับข้อตกลงเบื้องต้นซึ่งมีนักวิชาการทางด้านการศึกษาประเมินได้เสนอกรอบความคิดให้นักประเมินได้เลือกใช้มีอยู่หลายรูปแบบ รูปแบบการประเมินโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ (สมคิด พรหมจรรย์.2550: 50)

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) เป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายเป็นหลักโดยดูว่าผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler), ครอนบาค (Cronbach) และ เคริกแพตทริก (Kirkpatrick)

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgemental Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าและโครงการนั้น ได้แก่รูปแบบการประเมินของสเตด (Stake), สคิฟเวน (Scriven) และ โพรวัส (Provas)

3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่รูปแบบการประเมินของเวลช์ (Welch), สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และ อัลคิน (Alkin)

รัตนะ บัวสนธ์ (2540: 110-111) นำเสนอรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP model) โดยกล่าวว่ารูปแบบการประเมินนี้เป็นของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D.L & Shinkfield, Anthony J.) โดยมีรายละเอียดดังนี้

C (Context evaluation) คือ การประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการ ซึ่งหมายถึง การประเมินเกี่ยวกับสิ่งที่จะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกโครงการ แต่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ ได้แก่ ความต้องการของชุมชน และกลุ่มเป้าหมายที่จะรับบริการจากโครงการ จำนวนประชากร กระแสทิศทางของสังคมและการเมือง สภาพเศรษฐกิจและปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

I (Input evaluation) คือ การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ หมายถึง การประเมินทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนินโครงการ กำลังคนหรือจำนวนบุคคลที่ต้องใช้งบประมาณและแหล่งเงินทุนสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อาคารสถานที่ เครื่องมือและครุภัณฑ์ การประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยให้การพิจารณาตัดสินใจว่าโครงการนั้น ๆ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการบรรลุหรือไม่ รวมทั้งช่วยในการวางแผนจัดกิจกรรมของโครงการอย่างเหมาะสม

P (Process evaluation) คือ การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ หมายถึง เป็นการประเมินเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมของโครงการ การนำปัจจัยเข้ามาใช้เหมาะสมมากน้อยเพียงไร เป็นไปตามลำดับขั้นตอนหรือไม่ กิจกรรมที่จัดขึ้นจะก่อให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีอุปสรรคใด ๆ เกิดขึ้น เพื่อที่จะได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้รัดกุมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

P (Product evaluation) คือ การประเมินผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลที่ได้รับทั้งหมดจากการดำเนินโครงการว่าได้ผลมากน้อยเพียงไร เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลผลิตจะมีการนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ การประเมินในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการตัดสินใจปรับปรุงขยายโครงการนำไปใช้ต่อเนื่องต่อไป หรือเพื่อล้มเลิกโครงการ

บริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักหอสมุดกลาง

ด้วยภารกิจสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย นั่นก็คือ บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน สำนักหอสมุดกลางในฐานะที่เป็นหน่วยงานสนับสนุน จึงรับภารกิจดังกล่าวเป็นภารกิจหนึ่งในภาระหน้าที่ของสำนักหอสมุดกลางด้วย นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือว่าห้องสมุดมีความสำคัญต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ นอกเหนือจากการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วแล้ว ยังจำเป็นต้องจัดบริการและกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ

ดังนั้น สำนักหอสมุดกลาง (บุญสม เล้าพูนพิทยะ และพิมล เมฆสวัสดิ์. 2555: 119-124) ได้ริเริ่มโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนมาโดยตลอด สำหรับในช่วงแรก ๆ ตั้งแต่ปี 2532 เป็นต้นมา การดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนจะผ่านทางโครงการนิทรรศการสัญจรสำหรับนักอ่านรุ่นเยาว์ (Traveling Exhibition of Books for Young Readers) พร้อมด้วยความร่วมมือกับสมาคมพัฒนาการอ่านของเด็กและได้รับเงินทุนสนับสนุนจากยูเนสโก (UNESCO) ผู้ริเริ่มโครงการดังกล่าว

นั่นก็คือ ดร. มาเรีย เหล่าสุนทร ผู้เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการห้องสมุดตั้งแต่ครั้งเป็นวิทยาลัย วิชาการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้ในหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพไปสู่ เด็ก ๆ และเยาวชนในโรงเรียนชุมชนที่ห่างไกลด้วยการจัดนิทรรศการหนังสือทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศ หนังสือประเภทต่าง ๆ ที่นำมาจัดแสดงนั้นได้มาจากความร่วมมือกับสถานทูต ต่าง ๆ ในประเทศไทย บรรณารักษ์ต่างชาติ รวมทั้งบุคคลทั่วไปที่ยินดีบริจาคเงินหรือหนังสือช่วย สมทบ นอกจากนี้สำนักหอสมุดกลางยังมีการประสานความร่วมมือกับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ เพื่อจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีประสบการณ์และ ทักษะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนสาธิตการใช้หนังสือและทรัพยากรสารสนเทศ อื่น ๆ ประกอบการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังจิตใจของเด็ก ๆ ให้รักการอ่านและการเรียนรู้ ซึ่ง กิจกรรมภายใต้โครงการนี้ดำเนินการภายใน 2-3 วัน ในส่วนของการจัดแสดงหนังสือได้มีการ พัฒนารูปแบบของอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการจัดแสดง ด้วยการนำวัสดุท้องถิ่น (ถุงปู้ย) ที่มีอยู่มากมาย เป็นกระเป๋าสําหรับแขวนหนังสือที่สามารถนำไปแขวนตามสถานที่ต่าง ๆ ได้สะดวกประกอบกับการ เล่าเรื่องจากหนังสือ เช่น แขนงไว้ใต้ต้นไม้ ใต้อาคารเรียนที่มีลมโกรก สนามหญ้า ผับห้อง เป็นต้น นอกจากนี้โครงการยังมอบหนังสือใหม่ ๆ ชุดหนึ่งให้แก่โรงเรียนเพื่อนำเข้าห้องสมุดอีกด้วย โรงเรียนที่ได้รับบริการตามโครงการฯ นี้ ได้แก่ โรงเรียนบ้านสระเศรษฐี จังหวัดกาญจนบุรี โรงเรียน ประชากรรังสฤษฎ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนวัดมหานาม จังหวัดอ่างทอง โรงเรียน สามัคคีศึกษา โรงเรียนวังวิเศษ และโรงเรียนห้วยยอด จังหวัดตรัง โรงเรียนสมเด็จ จังหวัด อุบลราชธานี เป็นต้น

ต่อมาเมื่อสำนักหอสมุดกลางได้รับภารกิจบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยกลายเป็นภารกิจหลักสำคัญประการหนึ่งของห้องสมุด จึงมีการกำหนดลักษณะการให้บริการ ทางวิชาการแก่ชุมชนในรูปลักษณะ 2 ประเภท คือ (1) โครงการผ้าป่าหนังสือภายใต้กฐิน พระราชทานประจำปีของมหาวิทยาลัย และ (2) โครงการพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุดภายใต้ โครงการรักการอ่านของมหาวิทยาลัย ด้วยเหตุนี้ สำนักหอสมุดกลางจึงปรับรูปแบบการให้บริการ ทางวิชาการของสำนักหอสมุดกลางที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ (1) การสำรวจพื้นที่เพื่อรวบรวม ข้อมูลความต้องการของชุมชน (2) การเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์สำหรับการดำเนินงาน และ (3) การ ดำเนินงานตามโครงการ ส่วนลักษณะของการให้บริการจึงประกอบด้วย (1) การจัดหาวัสดุห้องสมุด พร้อมการจัดเตรียมฐานและตัวเล่มเพื่อให้บริการ (2) การปรับปรุงทางกายภาพ (3) การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน โดยทีมบุคลากรของห้องสมุดไปดำเนินโครงการบริการวิชาการตามโรงเรียนใน ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ ดังนี้

ภาคกลาง ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียนสุเหร่าบ้านดอน และห้องสมุดพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร ห้องสมุดโรงเรียนบ้านวังตาอินทร์ จังหวัดลพบุรี ห้องสมุดโรงเรียนวัดมหานาม จังหวัดอ่างทอง

ภาคตะวันออก ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียนมงคลวิทยา (เขาสाप) จังหวัดระยอง ห้องสมุดโรงเรียนบ้านใหม่ศรีจำปาทอง ห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่ากะบาก ห้องสมุดโรงเรียนชัยบกแก้ววิทยา จังหวัดสระแก้ว และห้องสมุดโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ โรงเรียนวัดสุปฏิญารามวรวิหาร จังหวัดอุบลราชธานี

ภาคเหนือ ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนบ้านนาดอก สาขานางห้องสมุดโรงเรียนถิ่นทุรกันดาร อำเภอปอแก้ว และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ห้องสมุดโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข จังหวัดน่าน ห้องสมุดโรงเรียนวัดทองลับแล ห้องสมุดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบุญธรรม-บุญพริ้ง ห้องสมุดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยอดโพธิ์ทอง 1 และห้องสมุดโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม จังหวัดอุดรธานี

ภาคใต้ ได้แก่ ห้องสมุด"อนุสรณ์ 100 ปี ชาตกาลท่านพุทธทาสภิกขุ" ณ วัดพระบรมธาตุไชยาวิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โรงเรียนบ้านบางม่วง จังหวัดพังงา

การติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ

สำหรับการติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในครั้งนี้ ได้คัดเลือกศึกษาโรงเรียน จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านสว่า จังหวัดน่าน โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข จังหวัดน่าน และโรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุดรธานี

โรงเรียนบ้านสว่า จังหวัดน่าน

โรงเรียนบ้านสว่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 เปิดสอนระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา มีนักเรียนทั้งหมด 319 คน ครู 14 คน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามครูกลับ 12 คน มีรายละเอียดดังนี้ หญิง 7 คน ชาย 5 คน อายุระหว่าง 29-39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 11 คน ปริญญาโท 2 คน สาขาที่จบการประถมศึกษา ภาษาไทย วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์ศึกษา ดนตรีศึกษา พลศึกษา คอมพิวเตอร์ศึกษา การพัฒนาชุมชน อุตสาหกรรมศิลป์ เกษตรกรรม ภาษาอังกฤษ

โรงเรียนวัดดอนมดแดงจังหวัดน่าน

โรงเรียนวัดดอนมดแดงศึกษา เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาโรงเรียนชาติ เขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันมีนักเรียน 109 รูป มีบุคลากรบรรพชิต 5 รูป และฆราวาส 7 คน จากวันที่เก็บข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับ บุคลากรหญิง 3 คน ชาย 6 คน อายุระหว่าง 25-54 ปี ประสบการณ์การทำงาน 1-14 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ถึงปริญญาโท สอนทั้งในมัธยมศึกษา 1-3 และมัธยมศึกษา 4-6 วุฒิการศึกษาของบุคลากร ปริญญาตรี จำนวน 8 คนและปริญญาโท จำนวน 1 คน สาขาวิชาที่จบมีดังนี้ นิติศาสตร์บัณฑิต ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ศึกษา ศาสนาและปรัชญา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (การเงินการธนาคาร)

โรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุดรธานี

โรงเรียนบ้านโคกวิทยา สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 (พิษณุโลก - อุดรธานี) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากวันที่เก็บข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับ บุคลากรหญิง 25 คน ชาย 7 คน รวม 32 คน อายุระหว่าง 14-50 ปี ประสบการณ์การทำงาน 1-13 ปี สอนทั้งในระดับมัธยมศึกษา 1-3 จำนวน 31 คน และระดับมัธยมศึกษา 4-6 จำนวน 23 คน วุฒิการศึกษาของบุคลากร ปริญญาตรี และปริญญาโท สาขาวิชาที่จบมีดังนี้ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ศึกษา สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สุขศึกษาและพลศึกษา วิทยาศาสตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านบริการวิชาการแก่ชุมชน

สุรัสวดี อินทร์ชัย (2551: บทคัดย่อ) ศึกษารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนสำหรับมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยพายัพกับมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเอกชน (2) เปรียบเทียบรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยพายัพกับมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ และ (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยพายัพ และกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ในระดับผู้บริหารและคณาจารย์ในระดับคณะวิชาที่รับผิดชอบงานด้านการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ และ

การศึกษาวิจัยเชิงเอกสารเป็นหลัก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนสำหรับมหาวิทยาลัยเอกชน ควรใช้รูปแบบและวิธีการโดยการจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบงานบริการวิชาการแก่ชุมชนหรือแต่งตั้งคณะกรรมการบริการวิชาการแก่ชุมชนระดับสถาบัน ให้มีการดำเนินงานในรูปแบบ Profit Center มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นเอกเทศ ให้เป็นศูนย์หรือหน่วยงานกลางในการรับงานบริการวิชาการโดยตรง มีการบริหารงานและงบประมาณอย่างเป็นอิสระ กำหนดให้มีหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนโดยตรง มีหน้าที่วางแผนจัดทำโครงการและหาแหล่งเงินงบประมาณจากภายนอก 2) มหาวิทยาลัยพายัพกับมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ทั้งสองสถาบันมีการกำหนดให้บริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นหนึ่งในภารกิจหลักที่ต้องดำเนินงาน โดยกำหนดเป็นนโยบายและกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ แต่สิ่งที่แตกต่างกัน คือที่มาของโครงการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่มาจากสาขาวิชาเป็นหลัก โดยใช้เครือข่ายในคณะวิชาหรือในแต่ละสาขาวิชากับหน่วยงานภายนอก ในขณะที่โครงการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยพายัพเป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างสำนักวิชาการกับคณะวิชา และจากการเสนอโครงการของสำนักวิชาการโดยตรง 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเอกชน ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการ ปัจจัยด้านองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญของทรัพยากรบุคคล ปัจจัยข้อจำกัดทางด้านจำนวนบุคลากร และปัจจัยงบประมาณสนับสนุน

โสภา สารเถื่อนแก้ว (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการดำเนินงานและปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือ เขต 1: กรณีศึกษา 3 อำเภอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสำเร็จและปัญหาในการดำเนินงาน ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของชุมชนใน 3 อำเภอ ที่มีต่อการดำเนินงาน และศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือ เขต 1: กรณีศึกษา 3 อำเภอ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจ สอบถาม สัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มย่อยและวิเคราะห์เอกสาร กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 88 คน นักเรียน จำนวน 291 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง จำนวน 267 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนสา ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนใน

ฝนมากที่สุด ปัญหาที่พบในการดำเนินงานซึ่งเป็นปัญหาค่อนข้างรุนแรง เกินร้อยละ 40 คือ การได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด ส่วนการได้รับงบประมาณสนับสนุนจากผู้อุปถัมภ์โรงเรียนเป็นปัญหาพอสมควร เกินร้อยละ 30 นอกจากนี้เป็นปัญหาน้อย ต่ำกว่าร้อยละ 20

ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้งด้านภาพรวมของโรงเรียน ด้านผู้บริหารและครู และด้านนักเรียน ชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษา 2) โรงเรียนบ้านไชยสถาน ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน รองลงมาจากโรงเรียนสา

ปัญหาที่พบในการดำเนินงานซึ่งเป็นปัญหาค่อนข้างรุนแรง เกินร้อยละ 70 คือ การได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้อุปถัมภ์โรงเรียน ส่วนด้านการจัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งสืบค้นข้อมูล และการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นปัญหาระดับรุนแรง เกินร้อยละ 50 ส่วนการจัดทำห้องปฏิบัติการที่ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ได้มาตรฐานและสมบูรณ์ เป็นปัญหาพอสมควร เกินร้อยละ 30 นอกนั้นเป็นปัญหาน้อย ต่ำกว่าร้อยละ 20

ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้งด้านภาพรวมของโรงเรียน ชุมชนมีความพึงพอใจอย่างยิ่ง แต่ในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอสมควร ด้านผู้บริหารและครู และด้านนักเรียน ชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย 3) โรงเรียนนาหมื่นพิทยาคม ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน รองลงมาจากโรงเรียนบ้านไชยสถาน ปัญหาที่พบในการดำเนินงานซึ่งเป็นปัญหาค่อนข้างรุนแรง เกินร้อยละ 40 คือ การได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้อุปถัมภ์โรงเรียน ส่วนการจัดทำห้องปฏิบัติการที่ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ได้มาตรฐานและสมบูรณ์ เป็นปัญหาพอสมควร เกินร้อยละ 30

นอกนั้นเป็นปัญหาน้อย ต่ำกว่าร้อยละ 20 ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภาพรวมของโรงเรียน ชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แต่ในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุมชนมีความพึงพอใจพอสมควร ด้านผู้บริหารและครู ชุมชนมีความพึงพอใจในระดับมาก แต่การให้ความร่วมมือกับชุมชน และครูมีความรักสามัคคีกันร่วมกันทำงานเป็นทีม ชุมชนมีความพึงพอใจพอสมควร แต่นักเรียนมีความรู้ ความสามารถด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และงานอาชีพ ชุมชนมีความพึงพอใจในระดับมาก ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากรและด้านการบริหารจัดการ

วรริตรา ทาทอง (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ผลของการนำนโยบายการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ และ 3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เป็นผู้บริหารและปฏิบัติงานของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ. 2549 จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบ แนวทางการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการจัดการแหล่งเงินทุน ที่มีปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ด้านองค์กร ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านแหล่งทุน ด้านความมีชื่อเสียง และความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการทดสอบสมมติฐานใช้การ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD และวิเคราะห์หาปัจจัย X (ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านแหล่งเงินทุน และปัจจัยด้านความมีชื่อเสียง) ที่ส่งผลต่อ Y (ความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ) โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ผลการศึกษาพบว่า 1) การนำนโยบายการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ มีแนวโน้มประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง 2) ผู้บริหารและปฏิบัติงานของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในด้านความชัดเจนของนโยบายองค์กร ด้านองค์กร ด้านการประชาสัมพันธ์ และแหล่งทุน แตกต่างกัน 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการนำนโยบายการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ ของบุคลากรโดยรวมมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านแหล่งทุน รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบายองค์กร และปัจจัยด้านความมีชื่อเสียง แต่ใน ส่วนของผู้บริหาร มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านองค์กร รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความมีชื่อเสียง และส่วน

ผู้ปฏิบัติงาน มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านแหล่งทุน รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบายองค์กร และปัจจัยด้านความมีชื่อเสียง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการใช้ห้องสมุด

จารวี พักโพธิ์ (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนและเจตคติต่อการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์การสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครู กลุ่มตัวอย่างคือครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 439 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test ค่า F-test และ ค่าสถิติสหสัมพันธ์ผลคูณของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนมากกว่าครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดเล็กพิเศษ ครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนมากกว่าครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์และศิลปศึกษา ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนไม่แตกต่างกัน 3) ครูมีเจตคติต่อการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนอยู่ในระดับมาก โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางและใหญ่มีเจตคติสูงกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กพิเศษ ครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีเจตคติสูงกว่าครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 20 ปี มีเจตคติต่อการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี 4) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนกับเจตคติ ต่อการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกและสัมพันธ์กันในระดับมาก

ธิดา สุวรรณสาครกุล (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้จุดมุ่งหมายเพื่อ (1) สสำรวจพฤติกรรมการอ่านและระดับนิสัยรักการอ่าน (2) สสำรวจตัวแบบในการอ่าน (3) เปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านจำแนกตามประเภทของตัวแบบ (4) เปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านจำแนกตามคุณลักษณะของตัวแบบ (5) เปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านจำแนกตาม

ลักษณะทางชีวสังคมของเด็กวัยรุ่น ได้แก่ เพศ และชั้นเรียน ของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนราชวินิต มัชฌิม โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ และโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ที่ได้ตัวอย่างจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม พฤติกรรมการอ่าน แบบสอบถามตัวแบบในการอ่าน และแบบสอบถามนิสัยรักการอ่าน ซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .91 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ค่า Independent Sample t-test และ F- test ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) พฤติกรรมการอ่านของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านเวลาในการอ่านต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านต่อวัน 2 ชั่วโมงขึ้นไป รองลงมาคือ 1 ชั่วโมงขึ้นไป - 2 ชั่วโมง, 31 นาที-1 ชั่วโมง และ 0-30 นาที ตามลำดับ ด้านสิ่งที่อ่าน กลุ่มตัวอย่างโดยรวมอ่าน บล็อก/ ชุมชนออนไลน์ มากที่สุด รองลงมาคือ การ์ตูนและเว็บไซต์ ตามลำดับ ด้านประเภทหนังสือที่อ่าน กลุ่มตัวอย่างโดยรวมส่วนใหญ่อ่าน การ์ตูนให้ความบันเทิง รองลงมาคือ นิตยสารบันเทิง และหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ด้านจำนวนหนังสือที่อ่านต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมและจำแนกตามระดับชั้นส่วนใหญ่อ่านหนังสือต่อเดือนเพียง 1-3 เล่ม เท่านั้น และมีผู้อ่านหนังสือจำนวน 16-18 เล่ม น้อยที่สุด ด้านความสุขจากการอ่าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมและจำแนกตามระดับชั้นส่วนใหญ่มีความสุขจากการอ่าน โดยทั้งสองระดับชั้นมีคะแนนค่าฐานนิยม 8 คะแนน 2) ตัวแบบในการอ่านของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีตัวแบบในการอ่าน ร้อยละ 52 ขณะที่ตัวแบบ ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกมากที่สุดคือ บุคคลใกล้ชิด ได้แก่ พ่อแม่ บุคคลในครอบครัวญาติพี่น้อง คุณครู และเพื่อน ๆ รองลงมาคือ บุคคลที่มีชื่อเสียง ได้แก่ บุคคลในสาขาอาชีพต่าง ๆ เช่น ดารานักแสดง นักร้อง นักเขียน พระสงฆ์ นักการเมือง นักวิชาการ และตามมาด้วยตัวแบบสัญลักษณ์ ได้แก่ ตัวละครใน หนังสือการ์ตูน คุณลักษณะของตัวแบบในการอ่าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแบบในการอ่านส่วนใหญ่เลือกตัว แบบในการอ่านจากคุณลักษณะ ชอบอ่านหนังสือมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะประสบความสำเร็จในอาชีพ เท่ากับ คุณลักษณะขยันขันแข็ง/ทำงานหนัก และตามด้วยคุณลักษณะมีความคิดสร้างสรรค์และสุนทรีย์ะ สำหรับเหตุผลที่ตัวแบบสร้างแรงบันดาลใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างโดยรวมและจำแนกตามระดับชั้น

ส่วนใหญ่เลือกเหตุผลที่ตัวแบบนำการอ่านไปใช้ประโยชน์ที่ดีกับตัวเองมากที่สุด รองลงมาคือ เป็นผู้นำทางความคิดและเป็นผู้ที่ฉลาดมีไหวพริบ ส่วนกิจกรรมที่อยากให้ตัวแบบในการอ่านทำ กลุ่มตัวอย่างโดยรวมส่วนใหญ่เลือกการแนะนำหนังสือหรือสื่อที่ให้อ่าน รองลงมาคือ การอธิบายให้เห็นความสำคัญของการอ่าน และลำดับสุดท้ายคือ เขียนผลงานลงในหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ 3) ระดับนิสัยรักการอ่าน กลุ่มตัวอย่างโดยรวม และกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและระดับชั้นมี นิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง 4) นักเรียนที่มีตัวแบบในการอ่านต่างกัมนิสัยรักการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เลือกตัวแบบประเภทบุคคลใกล้ชิดมีค่าเฉลี่ยคะแนนนิสัยรักการอ่านแตกต่าง จากนักเรียนที่เลือกตัวแบบสัญลักษณ์ และระหว่างนักเรียนที่เลือกตัวแบบประเภทบุคคลใกล้ชิดกับไม่มีตัวแบบ และระหว่างนักเรียนที่เลือกตัวแบบประเภทบุคคลที่มีชื่อเสียงกับไม่มีตัวแบบ และระหว่าง นักเรียนที่เลือกตัวแบบประเภทตัวแบบสัญลักษณ์กับไม่มีตัวแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) นักเรียนที่เลือกคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านต่างกัมนิสัยรักการอ่านไม่แตกต่างกัน 6) นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีนิสัยรักการอ่านไม่แตกต่างกัน และพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย (2553: บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษานิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียนและที่บ้านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้โควตา จำนวน 696 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า T-test, F-test และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย มีดังนี้ 1) นิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมตามตัวแปร เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นเรียน ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างในทุกตัวแปร 3) สภาพแวดล้อมการอ่านที่โรงเรียนตามความเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 4) สภาพแวดล้อมการอ่านที่บ้านตามความเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับสูง 5) เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมการอ่านที่บ้านของนักเรียน โดยรวมตามตัวแปร เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นเรียน ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างในทุกตัวแปร 6) ความสัมพันธ์ของนิสัยรักการอ่านของนักเรียน กับสภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า

โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนกับสภาพแวดล้อมด้านกายภาพและด้านกิจกรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง 7) ความสัมพันธ์ของนิสัยรักการอ่านของนักเรียน กับ สภาพแวดล้อมทางการอ่านที่บ้านโดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนกับสภาพแวดล้อม ด้านกายภาพมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมมีความสัมพันธ์กันใน ระดับปาน

ปัทมา อินทร์วิมล (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใน การใช้ห้องสมุดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร มี จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกองค์ประกอบที่ศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และนิสัยรักการ อ่าน องค์ประกอบด้านครอบครัว โดยกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 243 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่ง ชั้นจากประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อ แรงจูงใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับแรงจูงใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ นิสัยรักการอ่าน การสนับสนุนด้านการอ่านของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของห้องสมุด การสนับสนุนด้านการ ใช้ห้องสมุดของครู และการเลียนแบบเพื่อนในการใช้ห้องสมุด และองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับแรงจูงใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 องค์ประกอบคือ บุคลิกภาพ 2) องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 5 ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว 3) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการใช้ ห้องสมุดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมาก ที่สุดไปยังองค์ประกอบที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนด้านการใช้ห้องสมุดของครู นิสัยรัก การอ่าน การเลียนแบบเพื่อนในการใช้ห้องสมุด และลักษณะทางกายภาพของห้องสมุด ซึ่ง องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนแรงจูงใจในการใช้ห้องสมุด ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 59.30

ไข่มุก เหล่าสุนทร (2550: บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำแนกตามตัวแปร เพศ และระดับช่วงชั้น 3) เพื่อศึกษาปัญหาของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2550 จำนวน 333 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ทั้งหมด 333 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่ (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ 1. นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการจัดนิทรรศการ และด้านกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่านอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆคือ ด้านกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ด้านกิจกรรมการแสดง และด้านกิจกรรมการประกวดแข่งขัน มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง 2.เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยรวมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมการประกวดแข่งขัน และด้านกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับช่วงชั้น พบว่า ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยรวมและรายด้านทุกด้านของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 และนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสูงกว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4.การวิเคราะห์ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการ

อ่านมากที่สุด คือ นักเรียนไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม รองลงมา คือ กิจกรรมไม่น่าสนใจ และห้องสมุด ประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

งานวิจัยที่ประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model)

คุณิณนุช พิจิตนรการ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ประเมินโครงการร้กการอ่านของ นักเรียนโรงเรียนพรประสาทวิทยา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ร้กการอ่านของนักเรียนโรงเรียนพรประสาทวิทยาตามความคิดเห็นของครู ใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ 2) เพื่อศึกษานิสร้กการอ่าน ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วยครูผู้สอนจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย และนักเรียนระดับชั้น ป.4-6 จำนวน 246 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่ม แบบแบ่งชั้นตามระดับชั้นต่าง ๆ จำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถาม 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อโครงการร้กการอ่านใน 5 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่นฉบับของครูเท่ากับ .93 และแบบสอบ ถามเกี่ยวกับนิสร้กการอ่านของนักเรียน มี ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความ คิดเห็นของครูที่มีต่อโครงการร้กการอ่านใน 5 ด้าน คือ 1.1 ด้านบริบท พบว่าหลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการร้กการอ่านโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับดี 1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่าบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ มีความเพียงพอในระดับปานกลาง 1.3 ด้าน กระบวนการ พบว่ากระบวนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากร และการติดตาม ประเมินผล 1.4 ด้านผลผลิต พบว่าผลการดำเนินงานโครงการร้กการอ่าน ครูมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับปานกลาง 1.5 ด้านผลกระทบ พบว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ครูมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับปานกลาง 2) นิสร้กการอ่านของนักเรียน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์. (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนา วินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินการดำเนินงานโครงการ พัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทาง ในการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูผู้สอน จำนวน 114 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง และนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 338 คน ซึ่งได้มาโดย การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบ ถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 72 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อโครงการพัฒนาวิสัย
นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ทั้ง 5 ด้าน ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ก) ด้าน
บริบทที่เกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการพัฒนาวิสัยนักเรียน มีความ
เหมาะสมในระดับมาก ข) ด้านปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวกับบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ มีความ
พอเพียงในระดับมาก ค) ด้านกระบวนการที่เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม การ
พัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผล มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ง) ด้านผลผลิต ความ
คิดเห็นของครูต่อการพัฒนาวิสัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก จ) ด้านผล-กระทบ ครูมีความพึงพอใจ
ต่อการพัฒนาวิสัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาวิสัยของ
นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาด้านผลผลิตโดยภาพรวม นักเรียนมีวิสัยในสภาพที่เป็นจริงอยู่ใน
ระดับมาก

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ในโรงเรียนวัดดอนมดงคลสันติสุขวิทยา จังหวัดน่าน โรงเรียนบ้านสว้า จังหวัดน่าน และโรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุตรดิตถ์

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 3 แห่งที่ได้มาด้วยการสุ่มอย่างเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ครู จำนวน 53 คน นักเรียน จำนวน 623 คน ดังนี้

สถานที่	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน					รวม
			ป.4	ป.5	ป.6	ม. 1-3	ม. 4-6	
โรงเรียนบ้านสว้า จังหวัดน่าน	1	12	15	14	23	70	-	135
โรงเรียนวัดดอนมดงคลสันติสุขวิทยา จังหวัดน่าน	1	9	-	-	-	54	16	80
โรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุตรดิตถ์	1	32	-	-	-	212	219	464
รวม	3	53	15	14	23	336	235	679

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด
- แบบสัมภาษณ์การให้การสนับสนุนของครู
- แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดและความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุดของนักเรียนระดับประถมศึกษา

4. แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดและความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

5. แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดและความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุดของครู

6. แบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา

7. แบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยตั้งคณะทำงานเพื่อเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละโรงเรียน โดยเริ่มดำเนินการที่โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข จังหวัดน่าน ในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2554 โรงเรียนบ้านสว่า ในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2554 และโรงเรียนบ้านบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุดรธานี ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2554 ได้รับข้อมูลที่สมบูรณ์กลับคืนมา ดังนี้

สถานที่	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน					รวม
			ป.4	ป.5	ป.6	ม. 1-3	ม. 4-6	
โรงเรียนบ้านสว่า จังหวัดน่าน	1	12	15	14	23	70	-	134
โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุขวิทยา จังหวัดน่าน	1	9	-	-	-	54	16	80
โรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุดรธานี	1	32	-	-	-	212	219	464
รวม	3	53	15	14	23	336	235	679

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. นำข้อมูลในข้อคำถามแบบเลือกตอบมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ จากนั้นแจกแจงตามความถี่ของการเข้าใช้ห้องสมุด ดังนี้

กำหนดความถี่ของการเข้าใช้ห้องสมุด 3 ระดับ ดังนี้

มาก หมายถึง 5 วัน/สัปดาห์

ปานกลาง หมายถึง 3 - 4 วัน/สัปดาห์

น้อย หมายถึง 1 - 2 วัน/สัปดาห์

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามด้านความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ มาแจกแจงความถี่ โดยกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

มีความพึงพอใจพอใจมากที่สุด กำหนดให้ 4 คะแนน

มีความพึงพอใจพอใจมาก กำหนดให้ 3 คะแนน

มีความพึงพอใจพอใจน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

มีความพึงพอใจพอใจน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ โดยมีการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.51-4.00	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	พอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	พอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามนิสัยรักการอ่าน มาแจกแจงความถี่ โดยกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

จริงมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
จริง	กำหนดให้	3 คะแนน
ไม่จริง	กำหนดให้	2 คะแนน
ไม่จริงเลย	กำหนดให้	1 คะแนน

จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ โดยมีการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง	จริงมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	จริง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ไม่จริง
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ไม่จริงเลย

4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามด้านการให้การสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มาแจกแจงความถี่ โดยกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

มีการสนับสนุนมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
มีการสนับสนุนมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
มีการสนับสนุนพอประมาณ	กำหนดให้	3 คะแนน
มีการสนับสนุนน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
มีการสนับสนุนน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ โดยมีการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	พอประมาณ
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

5. นำข้อมูลในส่วนของแบบสอบถามแบบปลายเปิดมาแจกแจงความถี่ และพรรณนา
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย
 - 6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค
 - 6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ ของ
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิเคราะห์นำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนและครู

ตาราง 1 จำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

นักเรียน	โรงเรียนสัว		โรงเรียนดอนมดแดงสันติสุข		โรงเรียนบ้านโคกวิทยา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 4	15	28.00	-	-	-	-
ประถมศึกษาปีที่ 5	14	27.00	-	-	-	-
ประถมศึกษาปีที่ 6	23	44.00	-	-	-	-
รวม	52	100.00	-	-	-	-
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	70	100.00	54	77.10	212	49.20
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6	-	-	16	22.90	219	50.80
รวม	70	100.00	70	100.00	431	100.00

จากตาราง 1 โรงเรียนบ้านสัวมีนักเรียนประถมศึกษา 4 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 นักเรียนประถมศึกษา 5 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และนักเรียนประถมศึกษา 6 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 โรงเรียนบ้านสัวมีนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 70 คิดเป็นร้อยละ 100.00 โรงเรียนวัดดอนมดแดงมีนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 77.00 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 และโรงเรียนบ้านโคกวิทยามีนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80

ตาราง 2 ภาระงานสอนของครู

จำนวนชั่วโมง สอน/สัปดาห์	บ้านสัว		ดอนมดแดงสันติสุข		บ้านโคกวิทยา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15-17 ชั่วโมง	2	16.67	2	22.22	8	25.00	12	22.64
18-20 ชั่วโมง	7	58.33	4	44.44	14	43.75	25	47.17
21-23 ชั่วโมง	3	25.00	3	33.33	10	31.25	16	30.19
รวม	12	100.00	9	100.00	32	100.00	53	100.00

จากตาราง 2 ครูส่วนใหญ่มีภาระงานสอน 18-20 ชั่วโมง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 47.17 รองลงมา 21-23 ชั่วโมง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 30.19 และ 15-17 ชั่วโมง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.64

ตาราง 3 ภาระงานอื่นของครู

จำนวนภาระงาน	บ้านสว่า		ดอนมดแดงสันติสุข		บ้านโคกวิทยา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 งาน	4	33.33	3	33.33	10	31.25	17	32.08
2 งาน	6	50.00	5	55.56	16	50.94	27	50.94
3 งาน	2	16.67	1	11.11	6	16.98	9	16.98
รวม	12	100.00	9	100.00	32	100.00	53	100.00

จากตาราง 3 ครูส่วนใหญ่มีภาระอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน 2 งาน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 50.94 รองลงมา 1 งาน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.28 และ 3 งาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.98

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของนักเรียนและครู ดังตาราง 4-19

ตาราง 4 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนักเรียน

การใช้ห้องสมุด	โรงเรียนบ้านสว่า				โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข		โรงเรียนบ้านโคกวิทยา	
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		มัธยมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 5 วัน	3	5.80	1	1.43	13	18.57	67	15.50
สัปดาห์ละ 3-4 วัน	40	76.90	60	85.71	37	52.86	244	56.60
สัปดาห์ละ 1-2 วัน	9	17.30	9	12.86	20	28.57	120	27.90
รวม	52	100.00	70	100.00	70	100.00	431	100.00

จากตาราง 4 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนักเรียน พบว่านักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า ใช้ห้องสมุดในระดับมาก สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 ระดับปานกลาง สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 76.90 ระดับน้อย สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 เท่ากัน ตามลำดับ ส่วนนักเรียนมัธยมโรงเรียนบ้านสว่าใช้ห้องสมุดในระดับมาก สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40

ระดับปานกลาง สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 85.70 ระดับน้อย สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80ตามลำดับ

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดแดง มงคลสันติสุข ใช้ห้องสมุดในระดับมาก สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.57 ระดับปานกลาง สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.86 ระดับน้อย สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ตามลำดับ

และนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านโคกวิทยา ใช้ห้องสมุดในระดับมาก สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ระดับปานกลาง สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 56.60 ระดับน้อย สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 เท่ากันตามลำดับ

ตาราง 5 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน

วัตถุประสงค์	โรงเรียนบ้านสัว		โรงเรียนวัดดอน	โรงเรียนบ้านโคก
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	มงคลสันติสุข	วิทยา
	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่
ศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียน	41	70	41	331
ทำการบ้าน	19	47	29	184
อ่านหนังสือเพื่อความบันเทิง	33	56	52	295
อื่น ๆ โปรดระบุ	2	1	15	38

จากตาราง 5 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียน พบว่านักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสัว เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้า จำนวน 41 คน เพื่ออ่านหนังสือ จำนวน 33 คน เพื่อทำการบ้าน จำนวน 19 คน และอื่น ๆ จำนวน 2 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสัว เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้า จำนวน 70 คน เพื่ออ่านหนังสือ จำนวน 56 คน เพื่อทำการบ้าน จำนวน 47 คน และอื่น ๆ จำนวน 1 คน

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดแดง มงคลสันติสุข เข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ จำนวน 52 คน เพื่อศึกษาค้นคว้า จำนวน 41 คน เพื่อทำการบ้าน จำนวน 29 คน และอื่น ๆ จำนวน 15 คน

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านโคกวิทยา เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้า จำนวน 331 คน เพื่ออ่านหนังสือ จำนวน 295 คน เพื่อทำการบ้าน จำนวน 184 คน และอื่น ๆ จำนวน 38 คน

ตาราง 6 การยืมหนังสือของนักเรียน

การยืม หนังสือ	โรงเรียนบ้านสว่าง				โรงเรียนวัดดอนมดแดง		โรงเรียนบ้านโคก	
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		สันติสุข		วิทยา	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
บ่อยครั้ง	7	13.50	26	37.10	11	15.70	80	18.60
ไม่บ่อย	39	75.00	44	62.90	50	71.40	282	65.40
ไม่เคย	6	11.50	-	-	9	12.90	69	16.00
รวม	52	100.00	70	100.00	70	100.00	431	100.00

จากตาราง 6 การยืมหนังสือของห้องสมุด พบว่าจำนวนนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่างยืมหนังสือไม่บ่อยมีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 การยืมหนังสือบ่อยครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ไม่เคยยืมหนังสือในห้องสมุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 และนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่างยืมหนังสือไม่บ่อยมีจำนวนมากที่สุด 44 คน คิดเป็นร้อยละ 62.90 การยืมหนังสือบ่อยครั้งมีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุขยืมหนังสือไม่บ่อยมีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 71.40 การยืมหนังสือบ่อยครั้งมีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 ไม่เคยยืมหนังสือในห้องสมุดเลย มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90

และนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านโคกวิทยายืมหนังสือไม่บ่อยมีจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 65.40 ที่มีการยืมหนังสือบ่อยครั้งมีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 ที่ไม่เคยยืม 69 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00

ตาราง 7 ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน

ประเภทของหนังสือ	โรงเรียนบ้านสว่าง		โรงเรียนวัดดอน	โรงเรียนบ้าน
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	มดแดงสันติสุข	โคกวิทยา
	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่
เรื่องสั้น	11	21	28	194
นิยาย	19	36	32	193
หนังสือเกี่ยวกับอาชีพ	19	28	22	183
ความรู้ทั่วไป	24	60	36	293
นิทาน	47	54	56	227
การ์ตูน	40	55	58	272
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	1	20	32

จากตาราง 7 ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน พบว่านักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า ชอบอ่านหนังสือนิทาน 47 คน การ์ตูน จำนวน 40 คน ความรู้ทั่วไป จำนวน 24 คน เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ และ นิยาย จำนวน 19 คนเท่ากัน เรื่องสั้น จำนวน 11 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า ชอบอ่านความรู้ทั่วไป จำนวน 60 คน การ์ตูน จำนวน 55 คน หนังสือนิทาน จำนวน 54 คน นิยาย จำนวน 36 คน เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 28 คน และ เรื่องสั้น จำนวน 21 คน และอื่น ๆ จำนวน 1 คน

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข ชอบอ่านการ์ตูน จำนวน 58 คน หนังสือนิทาน จำนวน 56 คน ความรู้ทั่วไป จำนวน 36 คน นิยาย จำนวน 32 คน เรื่องสั้น จำนวน 28 คน เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 22 คน และ อื่น ๆ จำนวน 20 คน

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านโคกวิทยาชอบอ่านความรู้ทั่วไป จำนวน 293 คน การ์ตูน จำนวน 272 คน หนังสือนิทาน จำนวน 227 คน เรื่องสั้น จำนวน 194 คน นิยาย จำนวน 193 คน เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 183 คน และอื่น ๆ จำนวน 32 คน

ตาราง 8 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า

ข้อความถาม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จำนวนหนังสือที่อยู่ในห้องสมุดมีเพียงพอ	3.25	0.68	พอใจมาก
2. มีหนังสือใหม่เข้ามาในห้องสมุดเสมอ	3.08	0.65	พอใจมาก
3. หนังสือไม่ชำรุดฉีกขาด	2.67	0.68	พอใจมาก
4. จำนวนเก้าอี้หรือที่นั่งมีเพียงพอ	3.12	0.68	พอใจมาก
5. จำนวนพื้นที่ของห้องสมุดไม่คับแคบ	2.98	0.78	พอใจมาก
6. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ค้นหาหนังสือมีเพียงพอ	3.08	0.84	พอใจมาก
7. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้สืบค้นอินเทอร์เน็ตมีเพียงพอ	2.73	0.91	พอใจมาก
8. เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม	3.56	0.61	พอใจมากที่สุด
9. มีครูช่วยเหลือแนะนำในห้องสมุดอย่างดี	3.54	0.64	พอใจมากที่สุด
10. หยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย	3.52	0.61	พอใจมากที่สุด
11. ห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้	3.56	0.57	พอใจมากที่สุด
12. ห้องสมุดมีความเงียบสงบ	3.15	0.70	พอใจมาก
13. จำนวนหนังสือที่ให้ยืมออกนอกห้องสมุดมีเพียงพอ	3.21	0.78	พอใจมาก
14. ระยะเวลาที่ให้ยืมมีเพียงพอ	3.13	0.77	พอใจมาก
รวมทั้งหมด	3.18	0.28	พอใจมาก

จากตาราง 8 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านสว่า พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.18$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม และห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าใช้ ($\bar{X}=3.56$) รองลงมา มีครูช่วยเหลือนำในในห้องสมุดอย่างดี ($\bar{X}=3.54$) และหยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย ($\bar{X}=3.52$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของนักเรียนมัธยมศึกษา

ข้อคำถาม	โรงเรียนบ้านสว่าง			โรงเรียนวัดดอนมดแดง			โรงเรียนบ้านโคกวิทยา		
	N=70			N=70			N=212		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จำนวนหนังสือที่ในห้องสมุดมีเพียงพอ	3.25	0.68	พอใจมาก	2.94	0.59	พอใจมาก	2.67	0.63	พอใจมาก
2. มีหนังสือใหม่เข้ามาในห้องสมุดเสมอ	3.08	0.65	พอใจมาก	2.83	0.88	พอใจมาก	2.59	0.94	พอใจมาก
3. หนังสือไม่ชำรุดฉีกขาด	2.67	0.68	พอใจมาก	2.87	0.74	พอใจมาก	2.69	0.86	พอใจมาก
4. จำนวนเก้าอี้หรือที่นั่งมีเพียงพอ	3.12	0.68	พอใจมาก	2.64	0.87	พอใจมาก	2.36	0.78	พอใจน้อย
5. จำนวนพื้นที่ของห้องสมุดไม่คับแคบ	2.98	0.78	พอใจมาก	2.80	0.81	พอใจมาก	2.74	0.88	พอใจมาก
6. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ค้นหาหนังสือมีเพียงพอ	3.08	0.84	พอใจมาก	2.30	0.86	พอใจน้อย	2.06	0.96	พอใจน้อย
7. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้สืบค้นอินเทอร์เน็ตมีเพียงพอ	2.73	0.91	พอใจมาก	2.37	0.85	พอใจน้อย	2.19	1.01	พอใจน้อย
8. เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม	3.56	0.61	พอใจมากที่สุด	3.07	0.97	พอใจมาก	2.54	0.88	พอใจมาก
9. มีครูช่วยเหลือแนะนำในห้องสมุดอย่างดี	3.54	0.64	พอใจมากที่สุด	3.09	0.88	พอใจมาก	2.60	0.88	พอใจมาก
10. หยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย	3.52	0.61	พอใจมากที่สุด	3.33	0.72	พอใจมาก	3.03	0.66	พอใจมาก
11. ห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้	3.56	0.57	พอใจมากที่สุด	3.24	0.73	พอใจมาก	2.84	0.69	พอใจมาก
12. ห้องสมุดมีความเงียบสงบ	3.15	0.70	พอใจมาก	3.10	0.68	พอใจมาก	2.84	0.90	พอใจมาก
13. จำนวนหนังสือที่ให้ยืมออกนอกห้องสมุดมีเพียงพอ	3.21	0.78	พอใจมาก	2.93	0.64	พอใจมาก	2.61	0.79	พอใจมาก
14. ระยะเวลาที่ให้ยืมมีเพียงพอ	3.13	0.77	พอใจมาก	2.70	0.82	พอใจมาก	2.56	0.91	พอใจมาก
รวม	3.18	0.28	พอใจมาก	2.67	0.45	พอใจมาก	2.59	0.84	พอใจมาก

จากตาราง 9 นักเรียนโรงเรียนบ้านสวามีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด จำนวน 2 ข้อ คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม และห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้ ($\bar{X}=3.56$) รองลงมา มีครูช่วยเหลือแนะนำในห้องสมุดอย่างดี ($\bar{X}=3.54$) และหยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย ($\bar{X}=3.52$) ตามลำดับ

นักเรียนโรงเรียนวัดดอนมดแดงมีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย ($x=3.33$) รองลงมา ห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้ ($\bar{X}=3.12$) ตามลำดับ

นักเรียนโรงเรียนบ้านโคกวิทยามีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้ ($\bar{X}=3.12$) รองลงมา หยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย ($\bar{X}=3.06$) และเวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม ($\bar{X}=2.99$) ตามลำดับ

ตาราง 10 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของครู

การใช้ห้องสมุด	โรงเรียนบ้านสวามี		โรงเรียนวัดดอนมดแดง		โรงเรียนบ้านโคกวิทยา	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 5 วัน	-	-	2	22.20	2	6.25
สัปดาห์ละ 3-4 วัน	6	50.00	1	11.10	13	40.62
สัปดาห์ละ 1-2 วัน	6	50.00	6	66.70	17	53.13
รวม	12	100.00	9	100.00	32	100.00

จากตาราง 10 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของครู พบว่าครูโรงเรียนบ้านสวามีใช้ห้องสมุดในระดับปานกลางสัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 6 คน และระดับน้อยสัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงใช้ห้องสมุดในระดับมากสัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 ระดับปานกลางสัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 และระดับน้อยสัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66 ตามลำดับ

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยาใช้ห้องสมุดในระดับน้อยสัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13 ระดับปานกลางสัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 และระดับมากสัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตามลำดับ

ตาราง 11 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนของครู

วัตถุประสงค์	โรงเรียนบ้านสว่าง	โรงเรียนวัดดอนมดแดง	โรงเรียนบ้านโคก
	ความถี่	สันติสุข ความถี่	วิทยา ความถี่
ศึกษาค้นคว้า	12	6	28
เตรียมการสอน	8	6	18
อ่านหนังสือเพื่อความบันเทิง	8	5	19
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-	-

จากตาราง 11 วัตถุประสงค์การเข้าใช้ห้องสมุดของครูโรงเรียนบ้านสว่าง พบว่าเพื่อการศึกษาค้นคว้า จำนวน 12 คน ใช้เพื่อเตรียมการสอน จำนวน 8 คน และเพื่ออ่านหนังสือบันเทิง มีจำนวน 8 คน ตามลำดับ ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข พบว่าเพื่อการศึกษาค้นคว้า และใช้เพื่อเตรียมการสอน มีจำนวน 6 คน เท่ากัน และเพื่ออ่านหนังสือบันเทิง มีจำนวน 5 คน ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยา พบว่าเพื่อการศึกษาค้นคว้า จำนวน 28 คน เพื่ออ่านหนังสือบันเทิง มีจำนวน 19 คน และใช้เพื่อเตรียมการสอน มีจำนวน 18 คน

ตาราง 12 การยืมหนังสือของครู

การยืมหนังสือ	โรงเรียนบ้านสว่าง		โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข		โรงเรียนบ้านโคกวิทยา	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
บ่อยครั้ง	6	50.00	3	33.30	5	14.62
นาน ๆ ครั้ง	6	50.00	5	55.60	20	62.50
ไม่เคย	-	-	1	11.10	7	21.88
รวม	12	100.00	9	100.00	32	100.00

จากตาราง 12 ความถี่ในการยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด พบว่าครูโรงเรียนบ้านสว่างยืมหนังสือครูยืมหนังสือบ่อยครั้ง และนาน ๆ ครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

ความถี่ในการยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด พบว่าครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข ยืมหนังสือครูยืมหนังสือนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 รองลงมา คือ ไม่เคย จำนวน 2 คน และบ่อยครั้ง 1 คน

ความถี่ในการยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด พบว่าครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยา ยืมหนังสือครูยืมหนังสือนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา คือ ไม่เคย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 และบ่อยครั้ง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.63

ตาราง 13 ประเภทของหนังสือที่ครูอ่าน

ประเภทของหนังสือ	โรงเรียนบ้านสว่า	โรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข	โรงเรียนบ้านโคกวิทยา
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
ตำราวิชาการ	10	8	29
เรื่องสั้น	3	2	11
นิยาย	5	3	8
คู่มือประกอบอาชีพ	7	4	13
ความรู้ทั่วไป	12	6	26
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	1	1

จากตาราง 13 ประเภทของหนังสือที่ครูอ่านพบว่าครูโรงเรียนบ้านสว่าชอบอ่านหนังสือความรู้ทั่วไป จำนวน 12 คน ตำราวิชาการมากที่สุด จำนวน 10 คน คู่มือการประกอบอาชีพ จำนวน 7 คน นิยาย จำนวน 5 คน เรื่องสั้น จำนวน 3 คน ตามลำดับ

ครูโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุขชอบอ่านหนังสือตำราวิชาการ จำนวน 8 คน ความรู้ทั่วไป จำนวน 6 คน คู่มือการประกอบอาชีพ จำนวน 4 คน นิยาย จำนวน 3 คน เรื่องสั้น จำนวน 2 คน หนังสืออื่นๆ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยาชอบอ่านหนังสือตำราวิชาการ จำนวน 29 คน ความรู้ทั่วไป จำนวน 26 คน คู่มือการประกอบอาชีพ จำนวน 13 คน เรื่องสั้น จำนวน 11 คน นิยาย จำนวน 8 คน และหนังสืออื่นๆ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ตาราง 14 การนำนักเรียนจัดกิจกรรมในห้องสมุดของครู

การนำนักเรียนจัดกิจกรรมในห้องสมุด	โรงเรียนบ้านสว่า		โรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข		โรงเรียนบ้านโคกวิทยา	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	บ่อยครั้ง	3	25.00	3	33.30	14
นาน ๆ ครั้ง	9	75.00	5	55.60	15	46.87
ไม่เคย	-	-	1	11.10	3	9.38
รวม	12	100.00	9	100.00	32	100.00

จากตาราง 14 การนำนักเรียนมาจัดกิจกรรมในห้องสมุด พบว่า ครูโรงเรียนบ้านสว่านำนักเรียนมาจัดกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และนำมาจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุขน่านักเรียนมาจัดกิจกรรมนานๆ ครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 ส่วนนำมาจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 และไม่เคย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยาน่านักเรียนมาจัดกิจกรรมนานๆ ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 46.88 ส่วนนำมาจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 และไม่เคย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38

ตาราง 15 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของครู

ข้อคำถาม	โรงเรียนบ้านสว่าง			โรงเรียนวัดดอนมงคลสันติสุข			โรงเรียนบ้านโคกวิทยา		
	N=12			N=9			N=32		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จำนวนหนังสือที่ในห้องสมุดมีเพียงพอ	2.83	0.58	มาก	2.56	0.53	มาก	2.59	0.50	มาก
2. ความทันสมัยของหนังสือในห้องสมุด	2.75	0.45	มาก	2.22	0.44	น้อย	2.59	0.50	มาก
3. สภาพตัวเล่มหนังสือ (เก่า ชำรุด)	2.75	0.45	มาก	2.22	0.67	น้อย	2.69	0.59	มาก
4. จำนวนที่นั่งอ่าน	2.25	0.62	น้อย	2.44	0.53	น้อย	2.53	0.51	มาก
5. จำนวนพื้นที่โดยรวมของห้องสมุด	1.92	0.67	น้อย	2.78	0.67	มาก	2.75	0.51	มาก
6. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการค้นหาหนังสือ	1.92	0.52	น้อย	1.56	0.53	น้อย	2.53	0.80	มาก
7. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ต	1.83	0.58	น้อย	1.44	0.73	น้อยที่สุด	3.06	0.62	มาก
8. เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด	3.00	0.60	มาก	2.33	0.50	น้อย	3.22	0.66	มาก
9. การมีส่วนร่วมในการแนะนำหนังสือเข้าห้องสมุด	2.50	0.80	มาก	2.56	0.53	มาก	2.47	0.67	น้อย
10. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอน	2.92	0.29	มาก	2.56	0.53	มาก	3.03	0.60	มาก
11. ความสะดวกในการหยิบตัวเล่มจากชั้น	2.83	0.58	มาก	2.78	0.44	มาก	2.88	0.61	มาก
12. สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ	3.00	0.43	มาก	2.89	0.33	มาก	2.84	0.63	มาก
13. บริเวณที่นั่งอ่านสะอาด/เรียบร้อย	2.83	0.58	มาก	2.78	0.44	มาก	3.03	0.60	มาก
14. ความเงียบสงบในห้องสมุด	2.75	0.62	มาก	2.78	0.44	มาก	2.19	0.64	น้อย
15. แสงสว่างในห้องสมุด	2.33	0.65	น้อย	2.78	0.67	มาก	3.03	0.54	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อคำถาม	โรงเรียนบ้านสว่า			โรงเรียนวัดดอนมงคลสันติสุข			โรงเรียนบ้านโคกวิทยา		
	N=12			N=9			N=32		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
16. ความสะดวกของเคาน์เตอร์บริการยืม-คืน	2.42	0.67	น้อย	2.56	0.53	มาก	2.97	0.60	มาก
17. ป้ายประกาศ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม	2.33	0.49	น้อย	2.00	0.50	น้อย	3.00	0.57	มาก
18. มนุษย์สัมพันธ์ของผู้ให้บริการ	2.83	0.39	มาก	2.11	0.60	น้อย	3.25	0.51	มาก
19. จำนวนหนังสือที่ให้ยืม	2.83	0.58	มาก	2.11	0.60	น้อย	2.75	0.67	มาก
20. ระยะเวลาในการให้ยืม	3.08	0.29	มาก	2.67	0.50	มาก	3.03	0.54	มาก
รวมทั้งหมด	2.60	0.28	มาก	2.41	0.23	น้อย	2.82	0.30	มาก

จากตาราง 15 พบว่าครูโรงเรียนบ้านสว่ามีคามพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาในการให้ยืม ($\bar{X}=3.08$) รองลงมา คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด และ สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ ($\bar{X}=3.00$) ตามลำดับ ครูโรงเรียนวัดดอนมงคลสันติสุขมีความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ ($\bar{X}=2.89$) รองลงมา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 5 ข้อ คือ จำนวนพื้นที่โดยรวมของห้องสมุด ความสะดวกในการหยิบตัวเล่มจากชั้น บริเวณที่นั่งอ่านสะอาด/เรียบร้อย ความเงียบสงบในห้องสมุด แสงสว่างในห้องสมุด ($\bar{X}=2.78$)

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยามีความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มนุษย์สัมพันธ์ของผู้ให้บริการ ($\bar{X}=3.25$) รองลงมา คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด ($\bar{X}=3.22$) และ จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ต ($\bar{X}=3.06$) ตามลำดับ

ตาราง 16 นิษักรักการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนชอบอ่านหนังสือ	3.62	0.49	จริงมาก
2. นักเรียนอ่านหนังสือที่ชอบซ้ำ กันหลายครั้ง	3.19	0.56	จริง
3. นักเรียนแลกเปลี่ยนหนังสืออ่านกับเพื่อน	3.02	0.58	จริง
4. นักเรียนเล่าเรื่องจากหนังสือที่อ่านให้เพื่อนฟัง	2.81	0.89	จริง
5. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในห้องสมุด	3.35	0.56	จริง
6. นักเรียนอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง	3.29	0.67	จริง
7. นักเรียนคอยดูแลรักษาหนังสือไม่ให้ชำรุดเสียหาย	3.56	0.61	จริงมาก
8. นักเรียนยืมหนังสือจากห้องสมุดไปอ่าน	3.15	0.72	จริง
9. นักเรียนชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด	3.52	0.54	จริงมาก
10. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการอ่านหนังสือ	3.67	0.55	จริงมาก
รวม	3.32	0.26	จริง

จากตาราง 16 นิษักรักการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่าพบว่านักเรียนมีนิษักรักการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด นักเรียนมีความรู้ใหม่ ๆ จากการอ่านหนังสือ ($\bar{X}=3.67$) รองลงมาคือ นักเรียนชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด ($\bar{X}=3.62$) และนักเรียนคอยดูแลรักษาหนังสือไม่ให้ชำรุดเสียหาย ($\bar{X}=3.56$) ตามลำดับ

ตาราง 17 นิษักรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษา

ข้อคำถาม	โรงเรียนบ้านสว่าง			โรงเรียนวัดดอนมดแดง			โรงเรียนบ้านโคกวิทยา		
	N=70			สุข N=70			N=212		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนมักยืมหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียนไปอ่าน	3.06	0.23	จริง	2.79	0.51	จริง	2.73	0.66	จริง
2. นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน	3.03	0.56	จริง	2.81	0.69	จริง	2.62	0.66	จริง
3. เวลาว่างช่วงพักกลางวัน นักเรียนจะไปอ่านหนังสือที่ห้องสมุด	2.77	0.54	จริง	2.63	0.59	จริง	2.85	0.62	จริง
4. นักเรียนหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมบทเรียนในแต่ละวิชา	2.94	0.56	จริง	2.63	0.62	จริง	2.94	0.66	จริง
5. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียน	3.26	0.56	จริง	2.67	0.53	จริง	3.08	0.64	จริง
6. นักเรียนชอบอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง	2.99	0.50	จริง	2.76	0.55	จริง	3.10	0.70	จริง
7. นักเรียนรู้สึกเวลาหมดอย่างรวดเร็วเมื่ออ่านหนังสือ	3.04	0.65	จริง	2.76	0.67	จริง	2.89	0.79	จริง
8. นักเรียนชอบอ่านหนังสือใหม่ในห้องสมุดของโรงเรียน	3.31	0.58	จริง	3.13	0.66	จริง	3.19	0.64	จริง
9. นักเรียนชอบไปห้องสมุด เพราะมีหนังสือหลากหลายประเภทให้เลือกอ่าน	3.60	0.49	จริง	3.09	0.72	จริง	3.10	0.69	จริง
10. เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว มักเก็บวางเป็นระเบียบ	3.53	0.53	จริง	3.06	0.56	จริง	3.23	0.64	จริง
11. เมื่อนักเรียนเกิดความสงสัยในเรื่องใด จะหาหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่านให้หายสงสัย	3.13	0.56	จริง	2.63	0.57	จริง	3.10	0.68	จริง
12. นักเรียนคอยดูแลหนังสือไม่ให้ชำรุดเสียหาย	3.21	0.51	จริง	2.84	0.63	จริง	3.14	0.63	จริง
13. นักเรียนและเพื่อนแลกเปลี่ยนหนังสือกันอ่าน	3.14	0.67	จริง	2.66	0.68	จริง	2.93	0.71	จริง

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อคำถาม	โรงเรียนบ้านสว่าง			โรงเรียนวัดดอนมดแดง			โรงเรียนบ้านโคกวิทยา		
	N=70			สุข N=70			N=212		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
14. นักเรียนชอบจดบันทึกข้อความหรือเนื้อเรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือที่อ่าน	2.71	0.64	จริง	2.51	0.70	จริง	2.67	0.73	จริง
15. นักเรียนจะคุยหรือเล่าเรื่องจากหนังสือที่อ่านให้เพื่อนฟัง	2.86	0.67	จริง	2.61	0.64	จริง	2.88	0.78	จริง
16. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	3.11	0.55	จริง	2.87	0.48	จริง	3.22	0.64	จริง
17. นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากการอ่านหนังสือ	3.49	0.50	จริง	3.04	0.58	จริง	3.43	0.60	จริง
รวม	3.13	0.24	จริง	2.79	0.58	จริง	3.01	0.67	จริง

จากตาราง 17 นิษฐ์รักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสัว มีนิสัยรักการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนชอบไปห้องสมุด เพราะมีหนังสือหลากหลายประเภทให้เลือกอ่าน ($\bar{X}=3.60$) รองลงมา เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว มักเก็บวางเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.53$) และนักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากการอ่านหนังสือ ($\bar{X}=3.49$) ตามลำดับ

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข มีนิสัยรักการอ่าน โดยรวมอยู่ในมาก ($\bar{X}=2.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนชอบอ่านหนังสือใหม่ในห้องสมุดของโรงเรียน ($\bar{X}=3.13$) รองลงมา นักเรียนชอบไปห้องสมุด เพราะมีหนังสือหลากหลายประเภทให้เลือกอ่าน ($\bar{X}=3.09$) และเมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว มักเก็บวางเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.06$) ตามลำดับ

นักเรียนมัธยมศึกษาบ้านโคกวิทยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากการอ่านหนังสือ ($\bar{X}=3.43$) รองลงมานักเรียนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว มักเก็บวางเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.23$) และนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=3.23$) ตามลำดับ

ตาราง 18 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของครู

ข้อคำถาม	โรงเรียนบ้านส้ว			โรงเรียนวัดดอนมงคลสันติสุข			โรงเรียนบ้านโคกวิทยา		
	N=12			N=9			N=32		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จำนวนหนังสือที่ในห้องสมุดมีเพียงพอ	2.83	0.58	มาก	2.56	0.53	มาก	2.59	0.50	มาก
2. ความทันสมัยของหนังสือในห้องสมุด	2.75	0.45	มาก	2.22	0.44	น้อย	2.59	0.50	มาก
3. สภาพตัวเล่มหนังสือ (เก่า ชำรุด)	2.75	0.45	มาก	2.22	0.67	น้อย	2.69	0.59	มาก
4. จำนวนที่นั่งอ่าน	2.25	0.62	น้อย	2.44	0.53	น้อย	2.53	0.51	มาก
5. จำนวนพื้นที่โดยรวมของห้องสมุด	1.92	0.67	น้อย	2.78	0.67	มาก	2.75	0.51	มาก
6. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการค้นหาหนังสือ	1.92	0.52	น้อย	1.56	0.53	น้อย	2.53	0.80	มาก
7. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ต	1.83	0.58	น้อย	1.44	0.73	น้อยที่สุด	3.06	0.62	มาก
8. เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด	3.00	0.60	มาก	2.33	0.50	น้อย	3.22	0.66	มาก
9. การมีส่วนร่วมในการแนะนำหนังสือเข้าห้องสมุด	2.50	0.80	มาก	2.56	0.53	มาก	2.47	0.67	น้อย
10. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอน	2.92	0.29	มาก	2.56	0.53	มาก	3.03	0.60	มาก
11. ความสะดวกในการหยิบตัวเล่มจากชั้น	2.83	0.58	มาก	2.78	0.44	มาก	2.88	0.61	มาก
12. สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ	3.00	0.43	มาก	2.89	0.33	มาก	2.84	0.63	มาก
13. บริเวณที่นั่งอ่านสะอาด/เรียบร้อย	2.83	0.58	มาก	2.78	0.44	มาก	3.03	0.60	มาก
14. ความเงียบสงบในห้องสมุด	2.75	0.62	มาก	2.78	0.44	มาก	2.19	0.64	น้อย
15. แสงสว่างในห้องสมุด	2.33	0.65	น้อย	2.78	0.67	มาก	3.03	0.54	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อคำถาม	โรงเรียนบ้านสว่า			โรงเรียนวัดดอนมงคลสันตีสูข			โรงเรียนบ้านโคกวิทยา		
	N=12			N=9			N=32		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
16. ความสะดวกของเคาน์เตอร์บริการยืม-คืน	2.42	0.67	น้อย	2.56	0.53	มาก	2.97	0.60	มาก
17. ป้ายประกาศ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม	2.33	0.49	น้อย	2.00	0.50	น้อย	3.00	0.57	มาก
18. มนุษยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการ	2.83	0.39	มาก	2.11	0.60	น้อย	3.25	0.51	มาก
19. จำนวนหนังสือที่ให้ยืม	2.83	0.58	มาก	2.11	0.60	น้อย	2.75	0.67	มาก
20. ระยะเวลาในการให้ยืม	3.08	0.29	มาก	2.67	0.50	มาก	3.03	0.54	มาก
รวมทั้งหมด	2.60	0.28	มาก	2.41	0.23	น้อย	2.82	0.30	มาก

จากตาราง 18 ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของครูพบว่าครูโรงเรียนบ้านสว่ามี ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาในการให้ยืม ($\bar{X} = 3.08$) รองลงมา คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด และ สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

ครูโรงเรียนวัดดอนมงคลสันตีสูขมีความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ ($\bar{X} = 2.89$) รองลงมา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 5 ข้อ คือ จำนวนพื้นที่โดยรวมของห้องสมุด ความสะดวกในการหยิบตัวเล่มจากชั้น บริเวณที่นั่งอ่านสะอาด/เรียบร้อย ความเงียบสงบในห้องสมุด แสงสว่างในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.78$)

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยามีความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มนุษยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 3.25$) รองลงมา คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด ($\bar{X} = 3.22$) และ จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.06$) ตามลำดับ

ตาราง 19 ข้อเสนอแนะของนักเรียนและครู

ห้องสมุด	นักเรียน	โรงเรียนบ้านสว่าง			ดอนมดแดงสันติสุข			บ้านโคกวิทยา				
		ความถี่	ครู	ความถี่	นักเรียน	ความถี่	ครู	ความถี่	นักเรียน	ความถี่	ครู	ความถี่
1) ด้าน กายภาพ ของ ห้องสมุด	ประถมศึกษา -อยากให้ ห้องสมุดสะอาด สงบ มัธยมศึกษา -อยากให้ ห้องสมุดสะอาด สงบ	16 16	อยากให้ให้มีพื้นที่ ในห้องสมุด กว้างขวาง มี จำนวนที่นั่งอ่าน หนังสือเพียงพอ กับครูและ นักเรียน อยาก ให้ห้องสมุด สะอาด	5	อยากให้ ห้องสมุด สะอาดน่า นั่งอ่าน หนังสือ	15	อยากให้ ห้องสมุด สะอาด	2	อยากให้ เพิ่ม จำนวน เก้าอี้ และ มีพื้นที่ กว้างขวาง	36	อยากให้มี การต่อ เติมพื้นที่ ใน ห้องสมุด ให้ กว้างขวาง มีจำนวนที่ นั่งอ่าน หนังสือ เพียงพอ กับครูและ นักเรียน และ สะดวกใน การเข้าใช้ บริการ	3

ห้องสมุด	นักเรียน	โรงเรียนบ้านสว่าง			ดอนมดแดงสันติสุข			บ้านโคกวิทยา				
		ความถี่	ครู	ความถี่	นักเรียน	ความถี่	ครู	ความถี่	นักเรียน	ความถี่	ครู	ความถี่
2) ด้าน ทรัพยากร สารสนเทศ	ประถมศึกษา -อยากให้มีหนังสือ ใหม่ๆ เข้ามาใน ห้องสมุด เช่น นิทาน การ์ตูน ความรู้ทั่วไป มัธยมศึกษา -อยากให้มีหนังสือ ใหม่ๆ เข้ามาใน ห้องสมุด เช่น ความรู้ทั่วไป การ์ตูน นิทาน บันเทิง เทคโนโลยี อยากให้ห้องสมุด มีคอมพิวเตอร์ สำหรับค้นคว้า เพิ่มขึ้น	18	เป็นแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย อยากให้มี หนังสือ ใหม่ ๆ และมีหลาย ประเภท และมี คอมพิวเตอร์ สำหรับการ สืบค้นข้อมูล	4	อยากให้มี หนังสือ ใหม่ๆ เข้า มาใน ห้องสมุด เช่น หนังสือ การ์ตูน อาชีพ นวนิยาย และ เกี่ยวกับ อาชีพ	12	อยากให้มี จำนวน หนังสือ ใหม่ ๆ เข้า มาใน ห้องสมุด ครบทุกหมู่ (ขาด หนังสือพีช สวน-ไม้ยืน ต้น ไม้ ดอกไม้ ประดับ) ควรมี หนังสือ การ์ตูน สองภาษา คือ ไทย- อังกฤษให้ มากกว่านี้	3	อยากให้มี หนังสือ ใหม่ ๆ เข้า มาใน ห้องสมุด เช่น ความรู้ ทั่วไป การ์ตูน นิทาน เรื่อง สั้น เทคโนโลยี เกี่ยวกับ อาชีพ อยากให้ ห้องสมุดมี คอมพิวเตอร์ สำหรับ ค้นคว้า เพิ่มขึ้น	48	ควรมีงบ ประ มาณใน การ จัดหา หนังสือ ใหม่ และมี หนังสือ หลาย ประเภท และมี คอมพิวเตอร์ สำหรับ การ สืบค้น ข้อมูล	3

จากตาราง 19 ข้อเสนอแนะของนักเรียนและครู

นักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านสว่า มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านกายภาพของห้องสมุด อยากให้ห้องสมุดสะอาด สงบ จำนวน 16 คน
2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยากให้มีหนังสือใหม่ ๆ เข้ามาในห้องสมุด เช่น นิทาน การ์ตูน ความรู้ทั่วไป จำนวน 18 คน
3. ด้านการบริการของห้องสมุด อยากให้เพิ่มเวลาการให้บริการ จำนวน 16 คน เพิ่มระยะเวลาในการยืม-คืน จำนวน 8 คน อยากให้ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพิ่มขึ้น จำนวน 10 คน

นักเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนบ้านสว่า มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านกายภาพของห้องสมุด อยากให้ห้องสมุดสะอาด สงบ จำนวน 16 คน
2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยากให้มีหนังสือใหม่ ๆ เข้ามาในห้องสมุด เช่น ความรู้ทั่วไป การ์ตูน นิทาน บันเทิง เทคโนโลยี จำนวน 17 คน อยากให้ห้องสมุดมีคอมพิวเตอร์สำหรับค้นคว้า เพิ่มขึ้น จำนวน 18 คน

3. ด้านการบริการของห้องสมุด อยากให้เพิ่มเวลาการให้บริการ จำนวน 16 คน เพิ่มจำนวนวันในการยืมคืนหนังสือ จำนวน 12 คน อยากให้ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพิ่มขึ้น (13คน)

นักเรียนระดับมัธยมของโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุขมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านกายภาพของห้องสมุด อยากให้ห้องสมุดสะอาดน่านั่งอ่านหนังสือ จำนวน 15 คน
2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยากให้มีหนังสือใหม่ ๆ เข้ามาในห้องสมุด เช่น หนังสือ การ์ตูน อาชีพ นวนิยาย และเกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 12 คน
3. ด้านการบริการของห้องสมุด ประกอบด้วยอยากให้เพิ่มเวลาการให้บริการ จำนวน 14 คน อยากให้มีบรรณารักษ์อยู่ประจำห้องสมุด จำนวน 13 คน อยากให้ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจำนวน 7 คน

นักเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกวิทยา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านกายภาพของห้องสมุด อยากให้เพิ่มจำนวนเก้าอี้ และมีพื้นที่กว้างขวาง จำนวน 36 คน
2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยากให้มีหนังสือใหม่ ๆ เข้ามาในห้องสมุด เช่น ความรู้ทั่วไป การ์ตูน นิทาน เรื่องสั้น เทคโนโลยี เกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 48 คน อยากให้ห้องสมุดมีคอมพิวเตอร์สำหรับค้นคว้าเพิ่มขึ้น จำนวน 38 คน

3. ด้านการบริการของห้องสมุด อยากให้เพิ่มเวลาการให้บริการ จำนวน 28 คน เพิ่มจำนวนวันในการยืมคืนหนังสือ จำนวน 19 คน อยากให้ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพิ่มขึ้น จำนวน 22 คน

ครูโรงเรียนบ้านสว่า มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านกายภาพของห้องสมุด ประกอบด้วย อยากให้มีพื้นที่ในห้องสมุดกว้างขวาง มีจำนวนที่นั่งอ่านหนังสือเพียงพอกับครูและนักเรียน อยากให้ห้องสมุดสะอาด จำนวน 5 คน

2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบด้วย เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย อยากรให้มีหนังสือใหม่ ๆ และมีหลายประเภท และมีคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นข้อมูล จำนวน 4 คน

3. ด้านการบริการของห้องสมุด ประกอบด้วยอยากรให้มีการประชาสัมพันธ์เมื่อมีบริการใหม่ ๆ จำนวน 4 คน

ครูโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านกายภาพของห้องสมุด ประกอบด้วย อยากรให้ห้องสมุดสะอาด จำนวน 2 คน

2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบด้วยอยากรให้มีจำนวนหนังสือศิลปะช่างสิบหมู่ ครบทุกหมู่ (ขาดหนังสือพีชสวน-ไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ) ควรมีหนังสือการ์ตูน สองภาษาคือ ไทย-อังกฤษให้มากกว่านี้ จำนวน 3 คน

3. ด้านการบริการของห้องสมุด ประกอบด้วยอยากรให้เพิ่มเวลาการให้บริการ จำนวน 3 คน อยากรให้มีบรรณารักษ์อยู่ประจำห้องสมุด จำนวน 3 คน อยากรให้ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 2 คน

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านกายภาพของห้องสมุด ประกอบด้วย อยากรให้มีการต่อเติมพื้นที่ในห้องสมุดให้กว้างขวาง มีจำนวนที่นั่งอ่านหนังสือเพียงพอกับครูและนักเรียน และสะดวกในการเข้าใช้บริการ จำนวน 3 คน

2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบด้วย ควรมีงบประมาณในการจัดหาหนังสือใหม่ และมีหนังสือหลายประเภท และมีคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นข้อมูล จำนวน 3 คน

3. ด้านการบริการของห้องสมุด ประกอบด้วย มีการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยการอ่านอย่างยั่งยืน จำนวน 2 คน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู สามารถสรุปในแต่ละประเด็น ดังนี้

การสนับสนุนของผู้บริหาร ในการพัฒนาห้องสมุด

การบริหารและจัดการห้องสมุด ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดนโยบายโดยให้ห้องสมุดขึ้นอยู่กับงานฝ่ายวิชาการ มีครูบรรณารักษ์ และครูภาษาไทยเป็นผู้ดำเนินงานห้องสมุดและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้ให้การสนับสนุนในการจัดงบประมาณแก่ห้องสมุดในการดำเนินงานกิจกรรมของห้องสมุด เช่น จัดหาหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น

ผู้รับผิดชอบห้องสมุด แต่งตั้งครูผู้สอนทำหน้าที่ครูบรรณารักษ์ โดยมีภาระงานที่กำหนดให้เป็นบรรณารักษ์ ครูผู้สอนและงานอื่น ๆ

การกำหนดงบประมาณ เป็นงบประมาณที่รวมอยู่กับฝ่ายวิชาการ

การสนับสนุนบรรณารักษ์ในด้านความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในการเข้ารับการอบรม เช่น โรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข ครูบรรณารักษ์ได้รับการอบรมความรู้เรื่องระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

การสนับสนุนห้องสมุดในด้านบุคลากร ให้ครูและนักเรียนร่วมกันช่วยในการดำเนินงานห้องสมุด

การปรับปรุงพัฒนาห้องสมุด มีแผนพัฒนาห้องสมุด ได้แก่ การขยายพื้นที่ห้องสมุด การจัดหาหนังสือ จัดหาคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้น

การแสวงหาแหล่งสนับสนุนจากชุมชน มีการขอความร่วมมือชุมชน ได้แก่ วัด และมูลนิธิเอกชนต่าง ๆ

ปัจจัยที่ช่วยเกื้อหนุนความสำเร็จของห้องสมุด ครูบรรณารักษ์และครูผู้สอนร่วมมือกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดให้บรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี

ส่วนปัญหา/อุปสรรค หรือข้อจำกัดต่าง ๆ คือการโอนย้ายของครูผู้สอน ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนตัวครู ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานห้องสมุดบ่อยครั้ง และขาดความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์

การให้การสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดของครู ช่วงก่อนการพัฒนาห้องสมุด

ตาราง 20 การให้การสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดของครู

ข้อคำถาม	โรงเรียนบ้านสว่าง N=12			โรงเรียนวัดดอนมดแดง สันติสุข N=9			โรงเรียนบ้านโคก วิทยา N=32		
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
1. ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน	4.50	0.67	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.44	0.50	มากที่สุด
2. ท่านเห็นด้วยกับนโยบายการพัฒนาห้องสมุดของผู้บริหาร	4.67	0.49	มากที่สุด	4.33	0.50	มากที่สุด	3.94	1.08	มากที่สุด
3. ท่านสนับสนุนให้มีการพัฒนาห้องสมุด	4.25	0.87	มากที่สุด	4.78	0.67	มากที่สุด	3.78	1.13	มากที่สุด
4. ท่านสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.33	0.49	มากที่สุด	3.43	0.73	มากที่สุด	4.09	0.78	มากที่สุด
รวม	4.44	0.37	มากที่สุด	4.33	0.22	มากที่สุด	4.06	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 20 ครูโรงเรียนบ้านสว่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ

นโยบายการพัฒนาห้องสมุดของผู้บริหาร ($\bar{X}=4.67$) รองลงมา ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.50$) และสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X}=4.33$) ตามลำดับ

ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.78$) รองลงมา นโยบายการพัฒนาห้องสมุดของผู้บริหาร ($\bar{X}=4.33$) และข้อที่มีค่าในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาห้องสมุด และสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X}=4.78$)

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.44$) รองลงมาสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X}=4.09$) นโยบายการพัฒนาห้องสมุดของผู้บริหาร ($\bar{X}=3.94$) ตามลำดับ

บทบาทของครูในการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุด

สำหรับบทบาทของครูโรงเรียนบ้านสว่างในการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุด ครูมีความคิดเห็นว่ามีบทบาทในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาห้องสมุดมีจำนวน 8 คน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด และเข้าร่วมวางแผนงานการพัฒนาห้องสมุด จำนวน 7 คน เท่ากัน กำหนดให้นักเรียนในชั้นที่รับผิดชอบไปช่วยทำงาน เมื่อเริ่มการพัฒนา จำนวน 6 คน ช่วยเหลือในเรื่องการติดต่อประสานงาน เพื่อขอความร่วมมือจากชุมชน จำนวน 2 คน ช่วยเหลือในเรื่องการระดมทุน เช่นขอรับบริจาค จำนวน 1 คน ตามลำดับ

บทบาทของครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงในการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุด ครูมีความคิดเห็นว่ามีบทบาทในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาห้องสมุดมีจำนวน 7 คน กำหนดให้นักเรียนในชั้นที่รับผิดชอบไปช่วยทำงาน เมื่อเริ่มการพัฒนา จำนวน 4 คน เข้าร่วมวางแผนงานการพัฒนาห้องสมุด ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาห้องสมุด ช่วยเหลือในเรื่องการติดต่อประสานงาน เพื่อขอความร่วมมือจากชุมชน ช่วยเหลือในเรื่องการระดมทุน เช่นขอรับบริจาค จำนวน 2 คนเท่ากัน และ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยามีความคิดเห็นว่ามีบทบาทในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาห้องสมุดมีจำนวน 15 คน ช่วยเหลือในเรื่องการติดต่อประสานงาน เพื่อขอความร่วมมือจากชุมชน 13 คน ช่วยเหลือในเรื่องการระดมทุน เช่นขอรับบริจาค จำนวน 10 คน เข้าร่วมวางแผนงานการพัฒนาห้องสมุด 9 คน กำหนดให้นักเรียนในชั้นที่รับผิดชอบไปช่วยทำงาน เมื่อเริ่มการพัฒนา จำนวน 8 คน และ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด จำนวน 6 คน ตามลำดับ

บทบาทของครูระหว่างดำเนินงานการพัฒนาห้องสมุด

ครูโรงเรียนบ้านสว้าเป็นบุคคลที่ร่วมกิจกรรมการพัฒนาในฐานกรรมการเช่น เป็นกรรมการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 5 คน และเป็นกรรมการฝ่ายประเมินผล 2 คน และในฐานะที่ครูที่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นกรรมการฯ ได้ให้การสนับสนุนโดย ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการทำงาน เช่น การจัดสถานที่ และตกแต่งภายในห้องสมุด และช่วยในการคัดเลือกหนังสือ จำนวน 7 คน เท่ากัน และเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับ “การใช้ห้องสมุด” และ สนับสนุนให้นักเรียนมาช่วยงานห้องสมุดต่อเนื่อง จำนวน 3 คน เท่ากัน ตามลำดับ

ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุขเป็นบุคคลที่ร่วมกิจกรรมการพัฒนาในฐานกรรมการเช่น เป็นผู้ร่วมสังเกตการณ์ และจัดหาทุน จำนวน 1 คน และเป็นกรรมการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 1 คน และในฐานะที่ครูที่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นกรรมการฯ ได้ให้การสนับสนุนโดย สนับสนุนให้นักเรียนมาช่วยงานห้องสมุดต่อเนื่อง จำนวน 4 คน ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการทำงาน เช่น การจัดสถานที่ และตกแต่งภายในห้องสมุด จำนวน 3 คน ช่วยในการคัดเลือกหนังสือ และเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับ “การใช้ห้องสมุด” จำนวน 2 คน เท่ากัน ตามลำดับ

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยาเป็นบุคคลที่ร่วมกิจกรรมการพัฒนาในฐานกรรมการเช่น เป็นผู้ร่วมสังเกตการณ์ และจัดหาทุน จำนวน 1 คน เป็นกรรมการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในฐานะที่ครูที่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นกรรมการฯ ได้ให้การสนับสนุนโดย สนับสนุนให้นักเรียนมาช่วยงานห้องสมุดต่อเนื่อง จำนวน 6 คน เท่ากัน ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการทำงาน เช่น การจัดสถานที่ และตกแต่งภายในห้องสมุด ช่วยในการคัดเลือกหนังสือ และเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับ “การใช้ห้องสมุด” จำนวน 5 คน เท่ากัน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ ของ สำนักหอสมุดกลาง ได้สรุปโดยลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการใน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านบริบท ประกอบด้วย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ความพร้อมของผู้บริหารโรงเรียน ความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน และการจัดสรรงบประมาณ
3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดท่างายภาพห้องสมุด การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
4. ด้านผลผลิต ได้แก่ พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนักเรียนและครู ความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อการดำเนินงานห้องสมุด และนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนภายใต้โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนเขตพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านสัวะ จังหวัดน่าน โรงเรียนวัดดอนมดกลสันติสุข จังหวัดน่าน และโรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ครู จำนวน 53 คน และนักเรียน จำนวน 623 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด แบบสัมภาษณ์การให้การสนับสนุนของครู แบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของนักเรียน แบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของครู แบบสอบถามนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.1 หากำร้อยละ ข้อมูลนักเรียนและครู การเข้าใช้ห้องสมุดของครู การเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน การยืมหนังสือของนักเรียน การยืมหนังสือของครู

3.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจที่มีต่อบริการของห้องสมุดของนักเรียน ความพึงพอใจที่มีต่อบริการของครูนิสิต นิสิตรักการอ่านของนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนระดับประถมศึกษา และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สรุปผลได้ ดังนี้

1. ด้านบริบท วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน สำนักหอสมุดกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ของโรงเรียน ครูและนักเรียนใช้บริการห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงได้ดำเนินการพัฒนาห้องสมุดตามโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน ดังนี้

1.1 การปรับปรุงทางกายภาพ ได้แก่ การทาสีห้องสมุด การแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนการจัดวางครุภัณฑ์ และการจัดชั้นหนังสือ

1.2 การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ การจัดหาหนังสือและวัสดุห้องสมุด โดยการจัดซื้อ การขอรับบริจาค การวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือและการลงรายการฐานข้อมูลหนังสือที่ได้จัดหาให้กับห้องสมุด

1.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ การส่งเสริมการอ่านภาษาไทย การส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ

1.4 การจัดการอบรมความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์ให้แก่ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยความพร้อมของผู้บริหารโรงเรียน ความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน และการจัดสรรงบประมาณ ลักษณะการบริหารงานห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข โรงเรียนบ้านสัว โรงเรียนบ้านโคกวิทยา เป็นผู้กำหนดนโยบาย การบริหารงานห้องสมุดขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ จัดให้มีคู่มือปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ และครูภาษาไทยร่วมกันช่วยดำเนินงานห้องสมุดตามนโยบาย ได้ให้การสนับสนุนในรูปของการจัดงบประมาณแก่ห้องสมุดในการดำเนินงานกิจกรรมของห้องสมุด เช่น การจัดหาหนังสือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น มีการสนับสนุนครูบรรณารักษ์ให้ได้รับความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ เช่น ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข ได้เข้ารับการอบรมความรู้เรื่องระบบอัตโนมัติห้องสมุด

การให้การสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดของครู ครูโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ช่วยพัฒนาห้องสมุด ได้แก่ การจัดสถานที่และตกแต่งภายในห้องสมุด การคัดเลือกหนังสือ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

3. ด้านกระบวนการ โรงเรียนทั้ง 3 แห่ง โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข โรงเรียนบ้านสัว โรงเรียนบ้านโคกวิทยา ได้ดำเนินงานห้องสมุดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

3.1 การจัดทางกายภาพห้องสมุด ห้องสมุดมี ขนาด1-2 ห้องเรียน มีแสงสว่างเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทสะดวก

3.2 การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ โดยการซื้อและขอรับบริจาค ได้แก่ หนังสืออ้างอิง หนังสือสารคดี หนังสือภาพ

3.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ได้แก่ การอ่านหนังสือให้ฟัง การเล่นนิทาน

4. ด้านผลผลิต ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานห้องสมุด

4.1 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุด ประกอบด้วย ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด โรงเรียนของนักเรียนและครู วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนและครู การยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดของนักเรียนและครู ประเภทหนังสือที่นักเรียนและครูชอบอ่าน การนำนักเรียนมาจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอนในห้องสมุด

ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนและครู

พบว่านักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่าเข้าใช้ห้องสมุด

สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 76.90 สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 85.70 สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 เท่ากัน ตามลำดับ

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข ใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.57 สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.86 สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ตามลำดับ

และนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านโคกวิทยา ใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 56.60 สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 เท่ากัน ตามลำดับ

ครูโรงเรียนบ้านสว่า มีการเข้าใช้ห้องสมุดใน สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 6 คน และ สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

ครูโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข มีการเข้าใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 และ สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66 ตามลำดับ

และครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยา มีการเข้าใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละ 1-2 วัน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13 สัปดาห์ละ 3-4 วัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 และ สัปดาห์ละ 5 วัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนและครู

นักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่าเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้า จำนวน 41 คน เพื่ออ่านหนังสือ จำนวน 33 คน เพื่อทำการบ้าน จำนวน 19 คน และอื่นๆ จำนวน 2 คน ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้า จำนวน 70 คน เพื่ออ่านหนังสือ จำนวน 56 คน เพื่อทำการบ้าน จำนวน 47 คน และอื่น ๆ จำนวน 1 คน

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุขเข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ จำนวน 52 คน เพื่อศึกษาค้นคว้า จำนวน 41 คน เพื่อทำการบ้าน จำนวน 29 คน และอื่น ๆ จำนวน 15 คน

และนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกวิทยาเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้า จำนวน 331 คน รองลงมาคือ เพื่ออ่านหนังสือ จำนวน 295 คน เพื่อทำการบ้าน จำนวน 184 คน และอื่น ๆ จำนวน 38 คน

ครูโรงเรียนบ้านสว่าเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า จำนวน 12 คน ใช้เพื่อเตรียมการสอน จำนวน 8 คน และเพื่ออ่านหนังสือบันเทิง จำนวน 8 คน

ส่วนครูโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า และใช้เพื่อเตรียมการสอน จำนวน 6 คน เท่ากัน และเพื่ออ่านหนังสือบันเทิง จำนวน 5 คน

และครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยา เข้าใช้ห้องสมุด เพื่อการศึกษาค้นคว้า จำนวน 28 คน เพื่ออ่านหนังสือบันเทิง จำนวน 19 คน และใช้เพื่อเตรียมการสอน จำนวน 18 คน

การยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดของนักเรียนและครู

พบว่านักเรียนระดับประถมโรงเรียนบ้านสว่า ยืมหนังสือไม่บ่อย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ยืมหนังสือบ่อยครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ไม่เคยยืมหนังสือในห้องสมุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า ยืมหนังสือไม่บ่อย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 62.90 ยืมหนังสือบ่อยครั้ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10

ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุข ยืมหนังสือไม่บ่อย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 71.40 การยืมหนังสือบ่อยครั้ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 ไม่เคยยืมหนังสือในห้องสมุดเลย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90

และจำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกวิทยา ยืมหนังสือไม่บ่อย จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 65.40 มีการยืมหนังสือบ่อยครั้ง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 ไม่เคยยืม จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00

ครูโรงเรียนบ้านสว่า ยืมหนังสือบ่อยครั้ง และนาน ๆ ครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน

ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงคลสันติสุข ยืมหนังสือนาน ๆ ครั้ง จำนวน 6 คน
คิดเป็นร้อยละ 66.70 ไม่เคยยืม จำนวน 2 คน และบ่อยครั้ง 1 คน

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยา ยืมหนังสือนาน ๆ ครั้ง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ
62.50 ไม่เคยยืม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 และบ่อยครั้ง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.63

ประเภทหนังสือที่นักเรียนและครูชอบอ่าน

ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน พบว่านักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้าน
สว่า ชอบอ่านหนังสือนิทาน 47 คน การ์ตูน จำนวน 40 คน ความรู้ทั่วไป จำนวน 24 คน เรื่อง
เกี่ยวกับอาชีพ และ นิยาย จำนวน 19 คนเท่ากัน เรื่องสั้น จำนวน 11 คน และนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า ชอบอ่านความรู้ทั่วไป จำนวน 60 คน การ์ตูน จำนวน 55 คน หนังสือ
นิทาน จำนวน 54 คน นิยาย จำนวน 36 คน เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 28 คน และ เรื่องสั้น
จำนวน 21 คน และอื่น ๆ จำนวน 1 คน

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดแดงคลสันติสุข ชอบอ่านการ์ตูน จำนวน 58 คน
หนังสือนิทาน จำนวน 56 คน ความรู้ทั่วไป จำนวน 36 คน นิยาย จำนวน 32 คน เรื่องสั้น จำนวน
28 คน เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 22 คน และ อื่น ๆ จำนวน 20 คน

และนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านโคกวิทยาชอบอ่านความรู้ทั่วไป จำนวน 293
คน การ์ตูน จำนวน 272 คน หนังสือนิทาน จำนวน 227 คน เรื่องสั้น จำนวน 194 คน นิยาย จำนวน
193 คน เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 183 คน และอื่น ๆ จำนวน 32 คน

ครูโรงเรียนบ้านสว่าชอบอ่านหนังสือความรู้ทั่วไป จำนวน 12 คน ตำราวิชาการ
จำนวน 10 คน คู่มือการประกอบอาชีพ จำนวน 7 คน นิยาย จำนวน 5 คน และเรื่องสั้น จำนวน 3
คน ตามลำดับ

ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงคลสันติสุข ชอบอ่านหนังสือตำราวิชาการ จำนวน 8 คน
ความรู้ทั่วไป จำนวน 6 คน คู่มือการประกอบอาชีพ จำนวน 4 คน นิยาย จำนวน 3 คน เรื่องสั้น
จำนวน 2 คน และหนังสืออื่น ๆ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยา ชอบอ่านหนังสือตำราวิชาการ จำนวน 29 คน ความรู้
ทั่วไป จำนวน 26 คน คู่มือการประกอบอาชีพ จำนวน 13 คน เรื่องสั้น จำนวน 11 คน นิยาย
จำนวน 8 คน และหนังสืออื่น ๆ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

การนำนักเรียนมาจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอนในห้องสมุด

ครูโรงเรียนบ้านสว่านำนักเรียนมาจัดกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง จำนวน 9 คน
คิดเป็นร้อยละ 75.00 และนำมาจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงคลสันติสุข นำนักเรียนมาจัดกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 นำมาจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 และไม่เคย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10

ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยา นำนักเรียนมาจัดกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 46.88 นำมาจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 และไม่เคย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38

4.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานห้องสมุดนักเรียนและครู

ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านสว่าง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม และห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าใช้ ($\bar{X}=3.56$) รองลงมา มีครูช่วยเหลือแนะนำในห้องสมุดอย่างดี ($\bar{X}=3.54$) และหยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย ($\bar{X}=3.52$) ตามลำดับ

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่าง มีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด จำนวน 2 ข้อ คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม และห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าใช้ ($\bar{X}=3.56$) รองลงมา มีครูช่วยเหลือแนะนำในห้องสมุดอย่างดี ($\bar{X}=3.54$) และหยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย ($\bar{X}=3.52$) ตามลำดับ

นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดแดงคลสันติสุข มีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย ($x=3.33$) รองลงมา ห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าใช้ ($\bar{X}=3.12$) ตามลำดับ

และนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านโคกวิทยามีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าใช้ ($\bar{X}=3.12$) รองลงมา หยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย ($\bar{X}=3.06$) และเวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม ($\bar{X}=2.99$) ตามลำดับ

ครูโรงเรียนบ้านสว่างมีความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาในการให้ยืม ($\bar{X}=3.08$) รองลงมา คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด และ สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ ($\bar{X}=3.00$) ตามลำดับ

ครูโรงเรียนวัดดอนมดแดงคลสันติสุขมีความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ ($\bar{X}=2.89$) รองลงมา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 5 ข้อ คือ จำนวนพื้นที่โดยรวมของห้องสมุด ความสะดวกในการหยิบตัวเล่มจากชั้น บริเวณที่นั่งอ่านสะอาด/เรียบร้อย ความเงียบสงบในห้องสมุด แสงสว่างในห้องสมุด ($\bar{X}=2.78$)

และครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยามีความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มนุษยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการ ($\bar{X}=3.25$) รองลงมา คือ เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด ($\bar{X}=3.22$) และจำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ต ($\bar{X}=3.06$) ตามลำดับ

4.3 ด้านนิสัยรักการอ่าน

พบว่านักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า มีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนมีความรู้ใหม่ๆ จากการอ่านหนังสือ ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านสว่า มีนิสัยรักการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด คือนักเรียนชอบไปห้องสมุด เพราะมีหนังสือหลากหลายประเภทให้เลือกอ่าน ($\bar{X}=3.60$) รองลงมา เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว มักเก็บวางเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.53$) และนักเรียนได้ความรู้ใหม่ ๆ จากการอ่านหนังสือ ($\bar{X}=3.49$) ตามลำดับ

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข มีนิสัยรักการอ่าน โดยรวมอยู่ในมาก ($\bar{X}=2.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนชอบอ่านหนังสือใหม่ในห้องสมุดของโรงเรียน ($\bar{X}=3.13$) รองลงมา นักเรียนชอบไปห้องสมุด เพราะมีหนังสือหลากหลายประเภทให้เลือกอ่าน ($\bar{X}=3.09$) และเมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว มักเก็บวางเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.06$) ตามลำดับ

และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาบ้านโคกวิทยา มีนิสัยรักการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากการอ่านหนังสือ ($\bar{X}=3.43$) รองลงมานักเรียนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว มักเก็บวางเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.23$) และนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=3.23$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา มีประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียน การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ครูและนักเรียนใช้ห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้า การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ช่วยพัฒนาการเรียนของนักเรียนและการสอนของครูให้บรรลุเป้าหมาย
2. ด้านปัจจัย ความพร้อมของผู้บริหารโรงเรียน ห้องสมุดโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง โรงเรียนบ้านสว่า โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุข โรงเรียนบ้านโคกวิทยา ด้านการบริหารจัดการผู้บริหารโรงเรียน มีนโยบายพัฒนาห้องสมุด กำหนดผู้รับผิดชอบห้องสมุดเป็นที่มงาน 2-3 คน มีครูทำหน้าที่ บรรณารักษ์ และมีครูอื่นๆช่วยกันดูแลห้องสมุด ทำให้ห้องสมุดมีการให้บริการอย่างต่อเนื่อง แต่ครูบรรณารักษ์ยังขาดความรู้พื้นฐานในวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ในการดำเนินงานห้องสมุด ส่วนด้าน

การจัดสรรงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่เพียงพอสำหรับการซื้อหนังสือ และการขยายพื้นที่ห้องสมุดหรือปรับปรุงพื้นที่ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. ด้านกระบวนการ การจัดทางกายภาพห้องสมุด การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูบรรณารักษ์ ควรร่วมกันดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงจัดห้องสมุดให้สมบูรณ์ สะอาด สวยงาม มีที่นั่งอ่านหนังสือเพียงพอ มีทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน ได้แก่ การจัดให้มีหนังสือ วารสาร สื่อโสตทัศนวัสดุสำหรับการศึกษาค้นคว้าที่ความทันสมัย มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้ รวมทั้งอยู่ในสภาพดีและเหมาะสมกับการใช้งาน การจัดให้มีบริการที่หลากหลาย นอกเหนือจากการให้บริการยืมคืน ได้แก่ การให้บริการสืบค้นด้วยระบบออนไลน์ เพื่อทำให้นักเรียนสามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น จัดการสอนการใช้ห้องสมุด ชมรมห้องสมุด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่หยุดนิ่งและทำอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา อินทร์วิมล (2552: 87) และ(อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย. 2553: 7) ที่ศึกษาพบว่าลักษณะทางกายภาพของห้องสมุด เป็นองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเข้าใช้ห้องสมุด และนิสัยรักการอ่าน

4.ด้านผลผลิต

4.1 ด้านพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด นักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านสว่าง นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละ 3-4 วัน วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้เพื่อศึกษาค้นคว้า การยืมหนังสือไม่บ่อย สำหรับประเภทของหนังสือที่ชอบอ่านมากที่สุดคือหนังสือนิทานและการ์ตูน ซึ่งสอดคล้องกับวัยของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ส่วนใหญ่ชอบอ่านนิทานหรือการ์ตูนเพราะเข้าใจง่าย และมีรูปภาพประกอบ

ด้านพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด นักเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง เข้าใช้ห้องสมุด 3-4 วันต่อสัปดาห์ ส่วนการยืมหนังสือไม่บ่อย วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดคือ นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาเน้นให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ งานวิจัยของณิชนันท์ พลเวียงพล. (2543: 68) ที่พบว่าวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมมากที่สุด รองลงมาเพื่อค้นคว้าทำรายงาน และอ่านหนังสือเพื่อพักผ่อน ประเภทของหนังสือที่อ่านมากที่สุดคือการ์ตูน และความรู้ทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของธิดา สุวรรณสาคร. (2554: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อ่านการ์ตูน นิยายสารบันเทิง และหนังสือพิมพ์

ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยปลูกฝังพฤติกรรมการอ่าน การเรียนรู้และมีความต้องการเข้าห้องสมุดเพื่อไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยเฉพาะการชี้แนะของครู เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเข้าห้องสมุด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่าน ครูกระตุ้นให้นักเรียนเข้าห้องสมุด เพื่ออ่านหนังสือ ศึกษาค้นคว้าทำรายงาน การส่งเสริมการอ่านของครู การสนับสนุนด้านการอ่านของครู โดยการแนะนำหนังสือช่วยปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านได้ สอดคล้องกับปัทมา อินทร์วิมล.(2552: 79) องค์ประกอบที่สัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการใช้

ห้องสมุดของนักเรียน ได้แก่ การสนับสนุนการใช้ห้องสมุดของครู ลักษณะทางกายภาพของห้องสมุด และนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

4.2 ด้านความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด นักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียน บ้านสว่ามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด ที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือเวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม และห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้

ด้านความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุด นักเรียนมัธยมศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด ที่มีความพึงพอใจมากที่สุดของโรงเรียนวัดดอนนางคลุณและโรงเรียนบ้านสว่า คือหยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย โรงเรียนบ้านโคกวิทยา คือห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้ ส่วนความพึงพอใจน้อยของทั้ง 3 โรงเรียน คือจำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ค้นหาหนังสือและจำนวนคอมพิวเตอร์ใช้สืบค้นอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้นเพื่อสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและค้นหาหนังสือในฐานข้อมูล เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการค้นหาที่มีไม่จำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา อินทรวิมล.(2552: 79) ที่พบว่าลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดดี คือ การจัดบรรยากาศห้องสมุดเป็นสัดส่วน สวยงาม มีแสงสว่างเพียงพอ ปราศจากเสียงรบกวน บริเวณที่นั่งอ่านหนังสือเป็นสัดส่วนและมีเพียงพอสำหรับความต้องการของนักเรียน มีมุมความรู้ต่างๆ มีวัสดุสารสนเทศที่ครบถ้วนเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน รวมทั้งมีบริการโสตทัศนวัสดุที่มีคุณภาพและทันสมัยในการใช้งาน สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่ช่วยดึงดูดความสนใจให้นักเรียนเข้าใช้บริการของห้องสมุด เพราะนักเรียนรู้สึกผ่อนคลายและมีความสุข (ปัทมา อินทรวิมล. 2552: 79)

4.3 นิสัยรักการอ่านของนักเรียน นิสัยรักการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนบ้านสว่า พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของพฤติกรรมนิสัยรักการอ่าน คือนักเรียนมีความรู้ใหม่ ๆ จากการอ่านหนังสือ

ด้านนิสัยรักการอ่าน นักเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของพฤติกรรมนิสัยรักการอ่าน คือ นักเรียนชอบไปห้องสมุด เพราะมีหนังสือหลากหลายประเภทและมีหนังสือใหม่ ๆ อ่าน นักเรียนได้ความรู้ใหม่ ๆ จากการอ่านหนังสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมหนังสือให้นักเรียนเข้าไปเลือกอ่าน การจัดให้มีหนังสือ วารสาร สื่อโสตทัศนวัสดุสำหรับการศึกษาค้นคว้าที่มีความทันสมัยหลากหลาย มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้ รวมทั้งอยู่ในสภาพดีและเหมาะสมกับการใช้งานก็จะทำให้นักเรียนสนใจเข้าไปอ่านหนังสือมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตย์ ผ่องแผ้ว (2553: 75) และสกุณี เกรียงชัยพร (2548: 63) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของห้องสมุด การสนับสนุนด้านการอ่านของครู มีความสัมพันธ์ กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

4.4 ด้านพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของครู การใช้ห้องสมุดของครูโรงเรียนบ้านสว่า ครูใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1-2 วัน วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาค้นคว้า การยืมหนังสือ นาน ๆ ครั้ง ประเภทของหนังสือที่อ่าน หนังสือตำราวิชาการและความรู้ทั่วไป การนำนักเรียนมาจัดกิจกรรมเพื่อ การเรียนการสอนในห้องสมุด ครูนำนักเรียนมาจัดกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีภาระ งานสอนมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจารวี พักโพธิ์ (2554: 53-56) พบว่าครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1 มีการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนอยู่ใน ระดับปานกลาง ครูส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะประสานงาน และขอความร่วมมือกับบรรณารักษ์ ในการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน ขาดการวางแผนร่วมกันในการเตรียมแผนการสอน โดยใช้ห้องสมุด

4.5 ด้านความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุด พบว่าครูโรงเรียนบ้านสว่า และ โรงเรียนบ้านโคกวิทยา มีความพึงพอใจต่อบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาในการให้ยืม มนุษย์สัมพันธ์ของผู้ให้บริการ และ สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ แต่โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุขมีความพึงพอใจที่มีต่อ บริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยทั้ง 3 โรงเรียน คือ จำนวน คอมพิวเตอร์ใช้ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่ต้องการ จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีมีบทบาทในการเรียนรู้ มากขึ้น ครูจึงต้องการให้ห้องสมุดได้จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้สำหรับบริการเพื่อการเรียนรู้ของครู และนักเรียน

ปัจจัยที่ช่วยเกื้อหนุนความสำเร็จของห้องสมุด

1. มีการบริหารจัดการที่ดี ผู้บริหารได้มอบหมายให้ครูผู้สอนทำหน้าที่ครูบรรณารักษ์ และมี ครูผู้สอนคนอื่นอีก 1-2 คน เข้ามาช่วยงาน ทำให้เป็นทีมงานที่สามารถดำเนินงานห้องสมุดได้อย่าง ต่อเนื่อง ทั้งที่ครูทุกคนมีภาระงานมาก
2. การได้รับความร่วมมือจากครูช่วยพัฒนาห้องสมุด นักเรียนช่วยงานบรรณารักษ์ เนื่องจากเห็นความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุด

ปัญหาและอุปสรรค หรือข้อจำกัดต่าง ๆ

1. ครูมีภาระงานมาก ต้องรับผิดชอบงานหลายหน้าที่ ทำให้ครูบรรณารักษ์ไม่มีเวลา ทุ่มเทให้กับการดำเนินงานห้องสมุดและจัดกิจกรรมได้อย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนไม่มีเวลาไปใช้ ห้องสมุดและจัดกิจกรรมได้น้อย
2. ครูย้าย เปลี่ยนครูผู้รับผิดชอบงานห้องสมุด ครูบรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ งานห้องสมุด ไม่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ ขาดความรู้ประสบการณ์ที่จะดำเนินงานห้องสมุด โดยเฉพาะการจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาดูตามการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชน พบว่าโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ทำให้เกิดประโยชน์สำหรับโรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้และส่งเสริมการอ่านให้แก่ครูนักเรียน เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ห้องสมุดมากยิ่งขึ้น มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

1. ผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูบรรณารักษ์ ร่วมกันในการกำหนดนโยบายและจัดทำแผนการดำเนินงานห้องสมุด ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด การร่วมกันจัดหาหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่าน การจัดทำโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
2. สนับสนุนให้ครูรักการอ่าน และส่งเสริมให้ครูเข้าใช้ห้องสมุด เพื่อเป็นต้นแบบในการอ่านหนังสือให้กับนักเรียน
3. สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องสมุด ได้แก่ การคัดเลือกหนังสือ และการเป็นบรรณารักษ์น้อย ช่วยครูบรรณารักษ์ ในห้องสมุด
4. ควรให้ความสำคัญในการคัดเลือกบุคลากรที่รับผิดชอบห้องสมุด เพื่อให้การดำเนินห้องสมุดเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การเตรียมความพร้อมบุคลากรโดยการฝึกอบรมครูที่จะทำหน้าที่บรรณารักษ์ ให้มีความรู้เบื้องต้นการดำเนินงานห้องสมุด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ข้อเสนอแนะสำหรับโครงการบริการวิชาการ

1. ก่อนจัดทำโครงการบริการวิชาการ ศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความสนใจ เอาใจใส่ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุด
2. โครงการบริการวิชาการที่ดำเนินการไปแล้ว ควรมีการติดตามการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการแต่ละแห่งอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนครูผู้รับผิดชอบห้องสมุด เป็นการเพิ่มพูนความรู้ หรือกรณีมีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบห้องสมุด ได้แก่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ/การฝึกอบรม ครูบรรณารักษ์/ครูผู้สอนให้มีความรู้ด้านบรรณารักษศาสตร์ในการดำเนินงานห้องสมุด และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ศึกษารูปแบบการจัดโครงการบริการวิชาการของสำนักหอสมุดกลาง จะได้เป็นแนวทางในการจัดโครงการบริการวิชาการที่ยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ไข่มุก เหล่าสุนทร. (2550). ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). ปรินญา
นิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณินนุช พิจิตรนรการ. (2550). การประเมินโครงการรกรการอ่านของนักเรียนโรงเรียนพร
ประสาทวิทยา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จารวี พักโพธิ์. (2554). การใช้ห้องสมุดประกอบการสอนและเจตคติต่อการใช้ห้องสมุด
ประกอบการสอนของครูของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- จิระศักดิ์ สารรัตน์. (2551). ชุดเรียนรู้ด้วยตนเองและปฏิบัติการ: การประเมินโครงการ.
ปทุมธานี: จิระศักดิ์ สารรัตน์ (จัดจำหน่าย).
- เชาว์ อินโย. (2553). การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์. (2551). การประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิง
วิทยา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธิดา สุวรรณสาครกุล. (2554). การศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัย
รักการอ่านของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ณิชนันท์ พลเวียงพล. (2543) องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ห้องสมุดของนักเรียน
มัธยมศึกษา โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาสน์.
- บุญสม เล้าพูนพิทยะ และพิมพ์ล เมฆสวัสดิ์. (2555, มกราคม-มิถุนายน). บริการวิชาการแก่ชุมชน:
การสร้างสรรคเพื่อความยั่งยืน. วารสารบรรณศาสตร์ มศว. 5(1): 119-124.
- ปัทมา อินทร์วิมล. (2552). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการใช้ห้องสมุดของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [ผู้จัดทำจำหน่าย].
- พิสนุ ฟองศรี. (2553). **เทคนิควิธีการประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์
จำกัด.
- วรศรา ทาทอง. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการดูแล
เงินทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
ไปปฏิบัติ**. ปรินญาณิพนธ์ รม.ม. (นโยบายสาธารณะ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สกุณี เกรียงชัยพร. (2548). **องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้น
ที่ 3 โรงเรียนหาดนาหวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุชาติ ประเสริฐรัตน์สินธุ์. (2554). **การประเมินผลโครงการ : หลักการและการประยุกต์**.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- สุรัสวดี อินทร์ชัย. (2551). **การศึกษารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการวิชาการ
แก่ชุมชนสำหรับมหาวิทยาลัยเอกชนกรณีศึกษามหาวิทยาลัยพายัพกับมหาวิทยาลัย
หอรัท-เชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ รม.(รัฐประศาสนศาสตร์). เชียงใหม่: บัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โสภา สารเถื่อนแก้ว. (2550). **การศึกษาผลการดำเนินงานและปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ
ของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาน่าน เขต 1: กรณีศึกษา 3 อำเภอ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
อุตรดิตถ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- อเนก พ. อนุกุลบุตร. (2556). **ประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: บริษัท อีดีเบส จำกัด.
- อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย. (2553). **นิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมทางการที่โรงเรียนและที่บ้าน
ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขต
กรุงเทพมหานคร**. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสนเทศศาสตร์).
กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Stufflebeam, Daniel L. & Shinkfield, Anthony J. (2007). **Evaluation Theory, Models, and
Applications** . San Francisco: Jossey -Bass.

ภาคผนวก

- แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด
- แบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของนักเรียนประถมศึกษา
- แบบสอบถามนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
- แบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของนักเรียนมัธยมศึกษา
- แบบสอบถามนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา
- แบบสัมภาษณ์ การให้การสนับสนุนของครู
- แบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของครู
- ประมวลภาพโครงการวิจัย การติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด

วันที่สัมภาษณ์.....โรงเรียน.....

ชื่อผู้อำนวยการ

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน.....ปี.....
เดือน

1.2 จำนวนผู้ช่วยงานบริหารโรงเรียน.....คน

2. การสนับสนุนของผู้บริหาร

2.1 มีการพัฒนาห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ มี ขอสำเนาเอกสาร
 ไม่มี ใช้วิธีการดำเนินการอย่างไร.....

2.2 ลักษณะการบริหารงานห้องสมุด

ขึ้นตรงกับฝ่ายวิชาการ

เป็นส่วนหนึ่งของงาน (เช่น งานแนะแนว) ที่ขึ้นตรงกับฝ่ายวิชาการ

ลักษณะอื่น ๆ (ระบุ).....

2.3 ผู้รับผิดชอบงานห้องสมุด

ในรูปคณะกรรมการ ขอสำเนาเอกสาร

ครูบรรณารักษ์

อื่น ๆ (ระบุ).....

2.4 ภาระงานที่กำหนดให้ครูบรรณารักษ์

เป็นบรรณารักษ์อย่างเดียว

เป็นบรรณารักษ์และสอนด้วย ขอสำเนาเอกสาร (จำนวนชั่วโมงสอน)

เป็นบรรณารักษ์ สอน และงานอื่น ๆ ขอสำเนาเอกสาร (จำนวนชั่วโมงสอน/ภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย)

2.5 การกำหนดงบประมาณให้กับห้องสมุด

จัดแบ่งงบประมาณประจำปี สำหรับห้องสมุดโดยเฉพาะ

เป็นงบประมาณที่รวมอยู่กับงบประมาณของฝ่ายวิชาการ

ไม่ได้กำหนดให้แน่นอน หากต้องการขออะไรให้อนุมัติเป็นคราว ๆ

อื่น ๆ

(ระบุ).....

2.6 จำนวนงบประมาณที่ได้รับในช่วงปีที่ผ่านมา (ขอตัวเลขภายหลัง)

2.7 การแสวงหาแหล่งสนับสนุนด้านการเงินและทรัพยากร

- ไม่ได้ดำเนินการ
 ดำเนินการโดย

2.8 การสนับสนุนบรรณารักษ์ในด้านความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์

- ให้เรียนรู้เอง
 ให้เรียนรู้กับบรรณารักษ์โรงเรียนอื่น
 ส่งไปอบรมกับสมาคมห้องสมุดฯ
 อื่น ๆ

(ระบุ).....

2.9 การสนับสนุนห้องสมุดในด้านบุคลากร

ให้ครูในโรงเรียนไปช่วยงานห้องสมุด และมีการอำนวยความสะดวกอย่างไร เช่น ยืดหยุ่นด้านเวลาดำเนินการงานสอน

ให้นักเรียนไปช่วยงานห้องสมุด ให้นโยบายไปหรือไม่ อย่างไร

2.10 การให้ความสำคัญต่อห้องสมุด

1) กำหนดให้ครูผู้สอนวางแผนการสอน โดยมีกิจกรรมที่ต้องให้นักเรียนมาใช้ห้องสมุด

ใช่ ไม่ใช่

อย่างไร

2) สนับสนุนให้บรรณารักษ์จัดกิจกรรมเล่านิทาน หรือแนะนำหนังสือในห้องสมุดสัปดาห์

ละครั้ง

ใช่ ไม่ใช่

3) กำหนดให้บรรณารักษ์สอนการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนทุกชั้นเรียนในชั่วโมงกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียน

ใช่ ไม่ใช่

4) สนับสนุนให้มีกาหมุนเวียนหนังสืออ่านในห้องเรียน ใช่ ไม่ใช่

5) สนับสนุนนักเรียนให้มีการจัดตั้งชมรมห้องสมุด ใช่ ไม่ใช่

6) กำหนดให้ห้องสมุดเปิดบริการนอกเวลาราชการ ใช่ ไม่ใช่

หาก ใช่ กำหนดเวลาหรือแนวปฏิบัติอย่างไร

2.11 การปรับปรุงพัฒนาห้องสมุด

- 1) มีการพัฒนาสถานที่ในห้องสมุดเป็นระยะ ใช่ ไม่ใช่
ได้แก่ ทาสี ปรับขยายห้อง อื่นๆ

- 2) จัดหาคอมพิวเตอร์ในการค้นหาหนังสือเพิ่มเติม ใช่ ไม่ใช่

- 3) จัดหาคอมพิวเตอร์ในการค้นอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมเพิ่มเติม ใช่ ไม่ใช่

- 4) สนับสนุนโปรแกรมห้องสมุดเพื่อใช้ในการค้นหาหนังสือ ใช่ ไม่ใช่

- 5) สนับสนุนการจัดหาหนังสือ สื่อ อื่นๆ เข้าห้องสมุด ใช่ ไม่ใช่

เช่น หางบให้ต่างหากเพิ่ม

2.12 การแสวงหาแหล่งสนับสนุนจากชุมชนหรือที่อื่น ๆ

- 1) ขอความร่วมมือ/การสนับสนุนกับหน่วยงานของรัฐเพื่อเป็นแหล่งสนับสนุน
 ใช่ ไม่ใช่

เช่น เครือข่ายระหว่างโรงเรียน หน่วยงานรัฐด้วยกัน

- 2) ขอความร่วมมือ/สนับสนุนภายในชุมชน ใช่ ไม่ใช่

เช่น วัด อบต. อบจ.

- 3) ขอความร่วมมือ/การสนับสนุนภายนอกชุมชน ใช่ ไม่ใช่

เช่น องค์กรหรือมูลนิธิเอกชนต่าง ๆ

3. ตามความคิดเห็นของท่านแล้ว คิดว่าปัจจัยที่ช่วยเกื้อหนุนความสำเร็จของห้องสมุด

4. ปัญหา/อุปสรรค หรือข้อจำกัดต่างๆ ที่ประสบ ได้แก่

งบประมาณ

บุคลากร

อาคารสถานที่

แบบสอบถามนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

โรงเรียน

.....

ระดับชั้นที่เรียน () ประถม 4 () ประถม 5 () ประถม 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนตามความเป็นจริง

ข้อความ	จริงมาก	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. นักเรียนชอบอ่านหนังสือ				
2. นักเรียนอ่านหนังสือที่ชอบซ้ำๆ กันหลายครั้ง				
3. นักเรียนแลกเปลี่ยนหนังสืออ่านกับเพื่อน				
4. นักเรียนเล่าเรื่องจากหนังสือที่อ่านให้เพื่อนฟัง				
5. นักเรียนชอบเข้าร่วมกิจกรรมในห้องสมุด				
6. นักเรียนอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง				
7. นักเรียนดูแลรักษาหนังสือไม่ให้ชำรุดเสียหาย				
8. นักเรียนยืมหนังสือจากห้องสมุดไปอ่าน				
9. นักเรียนชอบไปอ่านหนังสือในห้องสมุด				
10. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการอ่านหนังสือ				

แบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของนักเรียนประถมศึกษา

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความและทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความเป็นจริง

โรงเรียน.....

ระดับชั้นที่เรียน () ประถม 4 () ประถม 5 () ประถม 6

ด้านพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด

1. นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียน

() 5 วัน/สัปดาห์ () 3 - 4 วัน/สัปดาห์ () 1- 2 วัน/สัปดาห์

2. นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนเพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียน () ทำการบ้าน () อ่านหนังสือเพื่อความบันเทิง
() อื่น ๆ โปรดระบุ

3. นักเรียนยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด

() บ่อยครั้ง () ไม่บ่อย () ไม่เคยเลย (ระบุเหตุผล).....

4. นอกจากหนังสือเรียนแล้ว นักเรียนชอบอ่านหนังสือประเภทไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เรื่องสั้น () นิยาย () หนังสือเกี่ยวกับอาชีพ
() ความรู้ทั่วไป () นิทาน () การ์ตูน
() อื่น ๆ โปรดระบุ

ด้านความพึงพอใจที่มีต่อบริการของห้องสมุด

ข้อความ	พอใจมากที่สุด	พอใจมาก	พอใจน้อย	พอใจน้อยที่สุด
1. จำนวนหนังสือที่ในห้องสมุดมีเพียงพอ				
2. มีหนังสือใหม่เข้ามาในห้องสมุดเสมอ				
3. หนังสือไม่ชำรุดฉีกขาด				
4. จำนวนเก้าอี้หรือที่นั่งมีเพียงพอ				
5. จำนวนพื้นที่ของห้องสมุดไม่คับแคบ				
6. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ค้นหาหนังสือมีเพียงพอ				
7. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้สืบค้นอินเทอร์เน็ตมีเพียงพอ				
8. เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม				
9. มีครูช่วยเหลือแนะนำในห้องสมุดอย่างดี				
10. หยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย				
11. ห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้				
12. ห้องสมุดมีความเงียบสงบ				
13. จำนวนหนังสือที่ให้ยืมออกนอกห้องสมุดมีเพียงพอ				
14. ระยะเวลาที่ให้ยืมมีเพียงพอ				

แบบสอบถามนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

โรงเรียน

.....

ระดับชั้นที่เรียน () มัธยม 1 - 3 () มัธยม 4 - 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับกรกระทำของนักเรียนตามความเป็นจริง

ข้อความ	จริงมาก	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. นักเรียนมักยืมหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียนไปอ่าน				
2. นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน				
3. เวลาว่างช่วงพักกลางวัน นักเรียนจะไปอ่านหนังสือในห้องสมุด				
4. นักเรียนหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมบทเรียนในแต่ละวิชา				
5. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด				
6. นักเรียนชอบอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง				
7. นักเรียนรู้สึกเวลาหมดไปอย่างรวดเร็วเมื่ออ่านหนังสือ				
8. นักเรียนชอบอ่านหนังสือใหม่ในห้องสมุดของโรงเรียน				
9. นักเรียนชอบไปห้องสมุด เพราะมีหนังสือหลากหลายประเภทให้เลือกอ่าน				
10. เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว มักเก็บวางเป็นระเบียบ				
11. เมื่อนักเรียนเกิดความสงสัยในเรื่องใด จะหาหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่านให้หายสงสัย				
12. นักเรียนคอยดูแลรักษาหนังสือไม่ให้ชำรุดเสียหาย				
13. นักเรียนและเพื่อนแลกเปลี่ยนหนังสือกันอ่าน				
14. นักเรียนชอบจดบันทึกข้อความหรือเนื้อเรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือที่อ่าน				
15. นักเรียนจะคุยหรือเล่าเรื่องจากหนังสือที่อ่านให้เพื่อนฟัง				
16. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				
17. นักเรียนได้ความรู้ใหม่ ๆ จากการอ่านหนังสือ				

แบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความและทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความเป็นจริง

โรงเรียน.....

ระดับชั้นที่เรียน () มัธยม 1 - 3 () มัธยม 4 - 6

ด้านพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด

1. นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียน

() 5 วัน/สัปดาห์ () 3 - 4 วัน/สัปดาห์ () 1- 2 วัน/สัปดาห์

2. นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนเพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียน () ทำการบ้าน () อ่านหนังสือเพื่อความบันเทิง
() อื่น ๆ โปรดระบุ

.....

3. นักเรียนยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด

() บ่อยครั้ง () ไม่บ่อย () ไม่เคยเลย (ระบุ

เหตุผล).....

.....

4. นอกจากหนังสือเรียนแล้ว นักเรียนชอบอ่านหนังสือประเภทไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เรื่องสั้น () นิยาย () หนังสือเกี่ยวกับอาชีพ

() ความรู้ทั่วไป () นิทาน () การ์ตูน

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ความพึงพอใจที่มีต่อบริการของห้องสมุด

ข้อความ	พอใจมากที่สุด	พอใจมาก	พอใจน้อย	พอใจน้อยที่สุด
1. จำนวนหนังสือที่อยู่ในห้องสมุดมีเพียงพอ				
2. มีหนังสือใหม่เข้ามาในห้องสมุดเสมอ				
3. หนังสือไม่ชำรุดฉีกขาด				
4. จำนวนเก้าอี้หรือที่นั่งมีเพียงพอ				
5. จำนวนพื้นที่ของห้องสมุดไม่คับแคบ				
6. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ค้นหาหนังสือมีเพียงพอ				
7. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้สืบค้นอินเทอร์เน็ตมีเพียงพอ				
8. เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเหมาะสม				
9. มีครูช่วยเหลือแนะนำในห้องสมุดอย่างดี				
10. หยิบหนังสือจากชั้นได้ง่าย				
11. ห้องสมุดมีความสะอาดและน่าเข้าไปใช้				
12. ห้องสมุดมีความเงียบสงบ				
13. จำนวนหนังสือที่ให้ยืมออกนอกห้องสมุดมีเพียงพอ				
14. ระยะเวลาที่ให้ยืมมีเพียงพอ				

ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุด

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ การให้การสนับสนุนของคุณ

วันที่บันทึก.....

โรงเรียน.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท
 อื่นๆ (ระบุ)
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
5. วิชาที่สอน
 - 5.1 จำนวนคาบ/สัปดาห์
 - 5.2 จำนวนคาบ/สัปดาห์
 - 5.3 จำนวนคาบ/สัปดาห์
6. ภาระงานอื่น
 - 6.1
 - 6.2

การให้การสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุด

ช่วงก่อนการพัฒนาห้องสมุด

1. ท่านมีความเห็นว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพียงไร
 มากที่สุด มาก พอประมาณ น้อย น้อยที่สุด
2. ท่านเห็นด้วยกับนโยบายการพัฒนาห้องสมุดของผู้บริหาร เพียงไร
 มากที่สุด มาก พอประมาณ น้อย น้อยที่สุด
3. ท่านสนับสนุนให้มีการพัฒนาห้องสมุด เพียงไร
 มากที่สุด มาก พอประมาณ น้อย น้อยที่สุด

4. ท่านสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพียงไร

- มากที่สุด มาก พอประมาณ น้อย น้อยที่สุด

5. ในการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุด ท่านได้เข้าไปมีบทบาทอย่างไร

- เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการพัฒนาห้องสมุด
 เข้าร่วมวางแผนงานการพัฒนาห้องสมุด
 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาห้องสมุด
 กำหนดให้นักเรียนในชั้นที่รับผิดชอบไปช่วยทำงาน เมื่อเริ่มการพัฒนา
 ช่วยเหลือในเรื่องการติดต่อประสานงาน เพื่อขอความร่วมมือจากชุมชน
 ช่วยเหลือในเรื่องการระดมทุน เช่น ขอรับบริจาค

6. ระหว่างดำเนินการพัฒนาห้องสมุด (process)

- เป็นบุคคลหนึ่งที่ร่วมในกิจกรรมการพัฒนา ในฐานะกรรมการฯ เช่น
- เป็นกรรมการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - เป็นกรรมการฝ่ายประเมินผล
 -
 -
 -
- ในฐานะครูที่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นกรรมการฯ ได้ให้การสนับสนุนโดย
- ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการทำงาน เช่น
 - การจัดสถานที่ และตกแต่งภายในห้องสมุด

.....

.....

.....

.....

- ช่วยในการคัดเลือกหนังสือ
- เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับ “การใช้ห้องสมุด”
- สนับสนุนให้นักเรียนมาช่วยงานห้องสมุดต่อเนื่อง

แบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของคุณ

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความและทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความเป็นจริง

โรงเรียน.....

เพศ () ชาย เพศ () หญิง

อายุปี ประสบการณ์ในการสอน.....ปี

ระดับชั้นที่เรียน () ประถม 1 - 3 () ประถม 4 - 6 () มัธยม 1 - 3 ()

มัธยม 4 - 6

ด้านพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด

1. ท่านเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนสัปดาห์ละ

() 5 วัน/สัปดาห์ () 3 - 4 วัน/สัปดาห์ () 1- 2 วัน/สัปดาห์

2. ท่านเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนเพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ศึกษาค้นคว้า () เตรียมการสอน () อ่านหนังสือเพื่อความบันเทิง

() อื่น ๆ โปรดระบุ

3. การยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด

() บ่อยครั้ง () ไม่บ่อย () ไม่เคย

4. ท่านชอบอ่านหนังสือประเภทไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ตำราวิชาการ () เรื่องสั้น () นิยาย () คู่มือประกอบอาชีพ

() ความรู้ทั่วไป () อื่น ๆ โปรดระบุ

5. ท่านเคยนำนักเรียนมาจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอนในห้องสมุด

() บ่อยครั้ง () ไม่บ่อย () ไม่เคย

ความพึงพอใจที่มีต่อบริการห้องสมุดของครู

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. จำนวนหนังสือที่ในห้องสมุดมีเพียงพอ				
2. ความทันสมัยของหนังสือในห้องสมุด				
3. สภาพตัวเล่มหนังสือ (เก่า ชำรุด)				
4. จำนวนที่นั่งอ่าน				
5. จำนวนพื้นที่โดยรวมของห้องสมุด				
6. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการค้นหาหนังสือ				
7. จำนวนคอมพิวเตอร์ใช้ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ต				
8. เวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด				
9. การมีส่วนร่วมในการแนะนำหนังสือเข้าห้องสมุด				
10. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอน				
11. ความสะดวกในการหยิบตัวเล่มจากชั้น				
12. สภาพความเรียบร้อยของชั้นวางหนังสือ				
13. บริเวณที่นั่งอ่านสะอาด/เรียบร้อย				
14. ความเงียบสงบในห้องสมุด				
15. แสงสว่างในห้องสมุด				
16. ความสะดวกของเคาน์เตอร์บริการยืม-คืน				
17. ป้ายประกาศ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม				
18. มนุษยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการ				
19. จำนวนหนังสือที่ให้ยืม				
20. ระยะเวลาในการให้ยืม				

ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุด.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. ๐ ๒๒๕๘ ๔๐๐๒-๓ ภายใน ๕๓๘๒

ที่ ศธ ๐๕๑๙.๑๖/

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุมัติเดินทางไปราชการต่างจังหวัด

เรียน ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

ด้วยคณะดำเนินงานโครงการวิจัยเรื่อง “การติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชน ในภาคเหนือ” กำหนดไปดำเนินการเก็บข้อมูลโครงการวิจัย ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านสัว อำเภอบ่อเกลือ, ห้องสมุดโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดดอนมดแดงสันติสุขวิทยา อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน และห้องสมุดโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม จังหวัดอุดรธานี ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ในการนี้ จึงขออนุมัติให้บุคลากรเดินทางไปดำเนินการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านสัว อำเภอบ่อเกลือ, ห้องสมุดโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดดอนมดแดงสันติสุขวิทยา อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน และห้องสมุดโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม จังหวัดอุดรธานี ดังรายชื่อต่อไปนี้

๑. นางสาวรัตนพร	สงวนประสาทพร
๒. นางสุเปีย	ศรีกัลยา
๓. นางสาวเปี่ยมสุข	ทุ่งกาวิ
๔. นางสาวสุประภา	ศรีทอง
๕. นางนาถยา	โชติกะพุกกณะ
๖. นางสาวอักษนี	จิมกระโทก
๗. นายสนธิชัย	คำมณีจันทร์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(นางสาวรัตนพร สงวนประสาทพร)

หัวหน้าโครงการวิจัย

อนุมัติ

(อาจารย์สาโรช เมาลานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ประมวลภาพโครงการวิจัย
การติดตามผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในภาคเหนือ
โรงเรียนบ้านสว่า โรงเรียนมงคลสันตสิสุข จังหวัดน่าน
และโรงเรียนบ้านโคกวิทยา จังหวัดอุดรธานี

